



Eda kommun



Strategisk plan 2014-2016 Budget- och verksamhetsplan 2014-2016



Innehållsförteckning

Strategisk plan 2014-2016

1. Planeringsprocessen	3
2. Omvärldsanalys	4
Inledning	4
Ekonomi	4
Befolkning	16
3. Vision, övergripande mål och kännetecken för Eda kommun	19
4. Nya perspektiv	21
5. Resultaträkning 2014- 2016	23
6. Investeringsplan 2014 - 2016	24
7. Övergripande principer för ekonomisk styrning	25
8. Inriktningar och prioriteringar 2013	27

Budget- och verksamhetsplan 2014-2016

1. Inledning	30
2. Organisation	31
3. Verksamhetsplaner	32
3.1 Kommunledningsstab	32
Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer.....	33
Budget.....	36
Verksamhetsbeskrivning	37
Större förändringar.....	37
3.2 Bildning	38
Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer.....	38
Budget.....	44
Verksamhetsbeskrivning	44
Större förändringar.....	47
3.3 Vård och stöd	48
Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer.....	48
Budget 2014.....	54
Verksamhetsbeskrivning	54
Större förändringar.....	57
3.4 Samhällsbyggnad	59
Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer.....	60
Budget 2014.....	63
Verksamhetsbeskrivning	63
Större förändringar	68

1. Planeringsprocessen

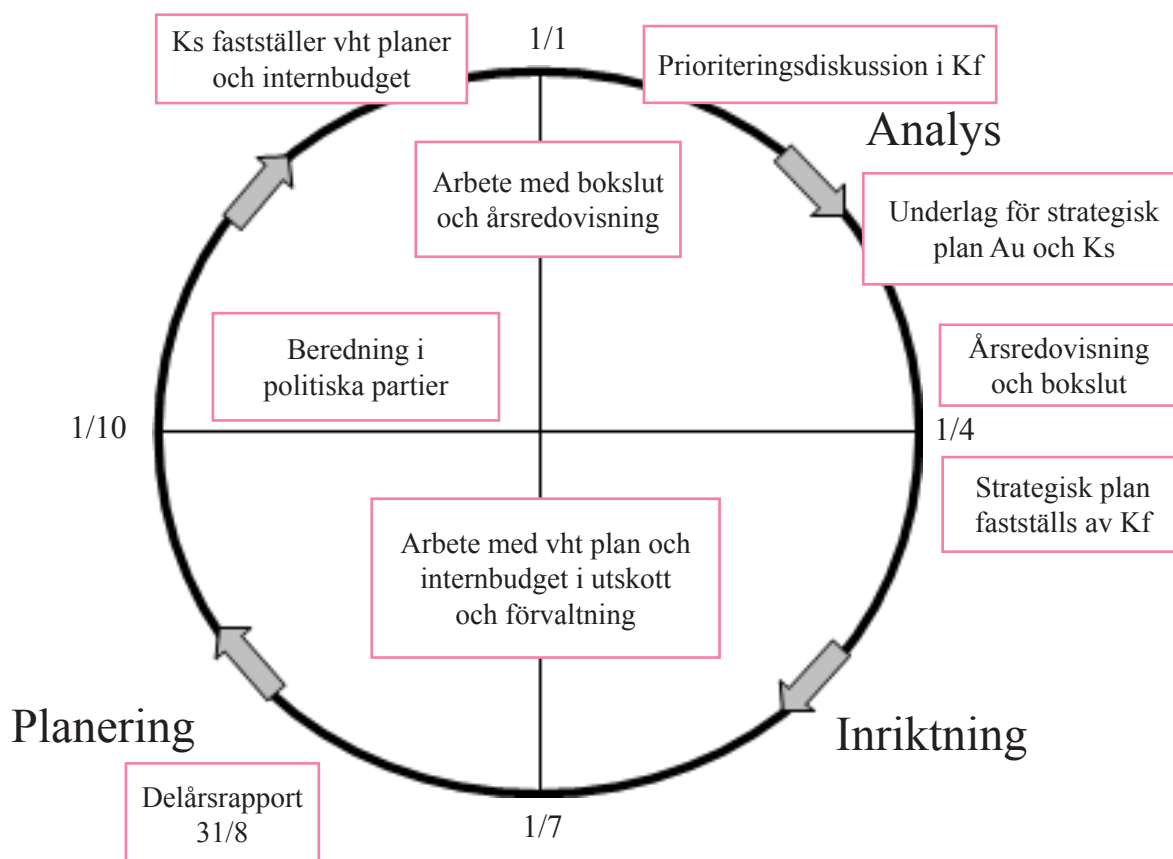
Verksamhetsplaneringen för Eda kommun omfattar en rullande treårsperiod. Kommunfullmäktige antar i april en strategisk plan som innehåller vision, övergripande mål och inriktning för verksamheten, finansiella mål, samt drift- och investeringsramar för planperioden.

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges strategiska plan arbetar respektive verksamhetsområde fram ett förslag till verksamhetsplan och internbudget där de kommunövergripande målen konkretiseras. Förslagen ska diskuteras löpande och stämmas av i respektive utskott inför överlämnande till budgetberedningen.

Verksamhetsplanerna är, förutom ett planeringsinstrument för verksamheten, en återrapportering om hur man avser att uppnå fullmäktiges uppdrag. Kommunstyrelsen fastställer normalt verksamhetsplanerna i november månad

Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker löpande under året enligt de ekonomiska styrprinciperna. Dessutom upprättas ett delårsbokslut efter årets åtta första månader samt årsredovisning vid årets slut.

Verksamhetsplaneringen illustreras med följande bild.





Åmotfors

2. Omvärldsanalys

Inledning

Att ha insikt i att händelser över hela världen påverkar kommunen och hur den påverkas gör det lättare att fatta beslut i den egna verksamheten. Det som händer i omvärlden har blivit allt viktigare för vår kommuns utveckling. Därför är det viktigt att lyfta blicken och identifiera trender som kan komma att påverka vår framtid. Region Värmland har tagit fram ett Regionalt utvecklingsprogram 2009-2013. De omvärldsförändringar som påverkar oss framöver är:

- Mer genomgripande globalisering
- Ökad individualisering
- Vi lever längre
- Ökat fokus på klimatfrågan
- Rörligheten ökar
- Ökad regionalisering
- Innovationer blir allt viktigare
- Växande upplevelseekonomi
- Välbefinnande och hälsa allt viktigare
- Ökat kompetenskrav på en föränderlig arbetsmarknad

Ekonomi

Av Sveriges kommuner och landstings (SKL) ekonomirapport per 2013-10-10 framgår bland annat följande: ”Drygt fem år efter att finanskrisen gick in i ett akut läge verkar det som att världsekonomin äntligen långsamt börjar hamna på rätt köl igen. USAs ekonomi växer stadigt om än i en takt som är medioker med historiska mått mätt. Vi utgår från att senaten och representanthuset klarar att komma överens om lånetaket innan konsekvenserna blir för omfattande. På sista tiden har man också kunnat notera tecken på liv i det av skuld- och bankkris lamstagna euroområdet. Även om det framförallt är Tyskland som visar viss styrka, verkar det värsta vara över också för Spanien och Portugal. Stora frågetecken återstår emellertid att räta ut för Grekland och Italien som plågas av

sociala spänningar respektive politiskt kaos. Riskerna för en ny släng av akut finansiell och ekonomisk kris kopplad till problemen i Europa har minskat betydligt sedan ECB under sommaren 2012 lovade att vidta alla nödvändiga åtgärder för att undvika en systemkris. Risken för ett akut sammanbrott för EMU får nu betraktas som minimal. Vi kan alltså tacka penningpolitiken för att situationen har stabiliserats i EMU. Detsamma gäller även i USA och Storbritannien, där centralbankerna har fulltankat ekonomierna med högoktanigt monetärt bränsle. Vi får se om omläggningen av den japanska ekonomiska politiken i liknande riktning kan få den japanska ekonomin att återhämta sig efter en tjugoårig dvala.

Trots att världsekonomin långsamt håller på att resa sig har den finansiella krisen satt bestående spår. Dessutom befinner sig många länder fortfarande i en situation där såväl de offentliga som hushållens balansräkningar måste bantas, dvs skulderna måste minska. Det finns därför anledning att räkna med att den globala ekonomin under ett antal år framöver kommer att växa betydligt svagare än vi varit vana vid. En annan följd av finanskrisen, som kan ställa till det de kommande åren, är förknippad med att centralbankerna förr eller senare måste börja plocka bort de enorma monetära stimulanserna. Risken är stor att man antingen går fram för snabbt och kväver en begynnande återhämtning i sin linda, eller att man väntar för länge och släpper fram nya finansiella bubblor eller inflation. Denna gång är uppgiften svårare än någonsin.

Sammanfattningsvis kan vi alltså konstatera att många länder fortfarande brottas med svag tillväxt eller recession och att tillväxtländernas ekonomier utvecklas i långsammare takt. Mot slutet av året räknar vi dock med att konjunkturen vänder och att den förstärks under 2014. Vi räknar med att BNP i euroområdet minskar med 0,4 procent i år och ökar med 1,1 procent 2014.

Svensk ekonomi tar ordentlig fart först efter 2014

Den långsamma tillväxttakten i världsekonomin och den relativt starka kronan påverkar svensk ekonomi i mycket hög grad. Vi räknar med att exporten minskar i år – något som är mycket ovanligt. Den fortsatt relativt svaga tillväxten internationellt gör att återhämtningen här på hemmaplan blir mer utdragen. Nästa år räknar vi ändå med att de förbättrade internationella utsikterna och en stabil kronkurs påverkar svensk export positivt. Nettot av export och import beräknas dock ge ett i huvudsak negativt bidrag till tillväxten under de närmsta åren. Vi räknar med en utveckling av BNP på måttliga 0,8 procent i år, och 2,7 procent nästa år. Trots att svenska hushåll i sina balansräkningar har stora lån, vilket i hög grad är kopplat till höga fastighetspriser, så har de samtidigt ett ovanligt stort sparande. Detta beror på att reallöner och sänkta skatter påverkat inkomsterna positivt samtidigt som hushållens konsumtionsutgifter utvecklats ganska långsamt. Det medför att det finns ett utrymme för hushållen att öka sin konsumtion; något som påverkar tillväxten i positiv riktning. Trots att vi räknar med att den internationella tillväxten utvecklas relativt långsamt även åren 2015 och framåt så ljusnar det ändå för svenskt vidkommande då förutsättningarna för svensk tillväxt är relativt gynnsamma. Hushållen, företagen och de offentliga finanserna har så pass bra förutsättningar att det bådar gott inför de kommande åren och vi räknar med en tillväxt som ligger en bra bit över 3 procent per år efter 2014.

Gradvis ökad sysselsättning ger snabb ökning av skatteunderlaget

Trots det senaste årets svaga ekonomiska utveckling har både antalet sysselsatta och arbetskraften fortsatt att öka, vilket har resulterat i en ytterst svag minskning av arbetslösheten. Vi räknar med i stort sett oförändrat antal arbetade timmar under resten av året, och att arbetslösheten därmed kommer att ligga kvar på nivån runt 8 procent till slutet av 2013 och falla något under nästa år. Den svaga arbetsmarknaden håller dock i sig hela 2014, därefter inleds en återhämtning mot balans. I samband med att arbetsmarknaden närmar sig balans kommer också lönerna att öka snabbare. Under 2017 räknar vi med att de nominella löneökningarna kommer att ligga runt 4 procent. Den långsamma ökningen av arbetade timmar i år och de måttliga löneökningarna innebär att lönerna ger ett relativt begränsat bidrag till skatteunderlagets tillväxt. Tack vare att bromsen i pensionssystemet släpper något i år, stiger pensionsinkomsterna och därmed växer det underliggande skatteunderlaget med 3,7 procent. Nästa år slår bromsen till samtidigt som arbetsmarknaden inte tar fart ordentligt.

Då växer det underliggande skatteunderlaget endast med 3,3 procent. Tack vare låga pris- och löneökningar får skatteintäktsökningen ändå hyfsad effekt i kommuner och landsting. I reala termer växer skatteunderlaget med 1,7 procent i år och 1,0 procent nästa år. När arbetsmarknaden åren efter 2014 börjar gå mot balans och pensions inkomsterna stiger snabbare, ökar skatteunderlaget med cirka 5 procent i snitt per år. Tack vare att kommunsektorns pris- och löneökningar sammantaget ökar med i genomsnitt knappt 3 procent ger skatteunderlaget ett fortsatt rejält tillskott även dessa år.



Anders Olsson på Folket Hus i Åmotfors

Resultatet räddas av tillfälliga poster

Resultatet i kommunerna blev sammantaget 14,4 miljarder 2012, det högsta någonsin. Till största delen berodde detta på återbetalade premier från AFA Försäkring i slutet av året på sammanlagt nära 8 miljarder kronor. Resultatet motsvarar 3,3 procent av skatter och statsbidrag inklusive AFA-återbetalningen. Utan återbetalningen motsvarar resultatet mer måttliga 1,5 procent. Under de senaste tio åren uppgår kommunernas resultat till motsvarande 2,4 procent av skatter och statsbidrag, vilket överstiger tumregeln för god ekonomisk hushållning för kommunerna sammantaget. Kommunernas resultat var kraftigt positivt som en följd av återbetalningar från AFA försäkring 2012 och kommer att vara så även 2013. Att kommuner får tillskott sent under året och att de är av engångskaraktär begränsar möjligheterna att använda dem i löpande verksamhet. De används istället till särskilda satsningar eller till att förstärka resultatet för att kunna amortera på lån eller förbättra likviditeten. Det är välkomna tillskott för att göra just sådana satsningar eller minska behovet av ökad upplåning. Men de kan också innebära pedagogiska svårigheter för förtroendevalda eller verksamhetsföreträdare när det finns ett underliggande resursproblem i kommunen som kräver

besparingar. Att genomföra nödvändiga besparingar i verksamheten eller förankra behovet av skattehöjningar för att kunna finansiera en politiskt beslutad ambitionsnivå eller förändrade behov från demografiska förändringar, allt detta försvåras om resultatet inte på ett rättvisande sätt speglar den ekonomiska verkligheten.

Med återbetalningar från AFA försäkring på nära 8 miljarder även i år väntas resultaten återigen bli starka för de allra flesta kommuner. Sammantaget räknar vi med ett resultat på 11,5 miljarder kronor, vilket motsvarar 2,5 procent av skatter och bidrag. Utan återbetalningen från AFA Försäkring blir resultatet väsentligt lägre och många kommuner skulle då sannolikt redovisa underskott. Med kostnadsökningar som motsvarar ökade behov från demografiska förändringar räknar vi med ett resultat nästa år på sammanlagt 3,6 miljarder, vilket motsvarar 0,8 procent av skatter och bidrag. Senaste gången då resultatet motsvarade så låg andel av skatter och bidrag var år 2004. Då redovisade 99 kommuner underskott. Endast ett fåtal kommuner aviserar skattehöjningar inför nästa år. Och eftersom behoven som följer av demografiska förändringar ökar räknar vi med att kommunerna kommer att ha små marginaler i budgeten för 2014. Några kommuner uppger i vår enkät att de planerar att disponera medel från resultatutjämningsreserver, RUR. Nästa år träder det nya utjämningsystemet i kraft och kommer att innebära stora förändringar för många kommuner. Osäkerheten bland kommunerna om hur förändringarna kommer att påverka intäkterna 2014 har varit stor. Oavsett om kommunerna får ett bättre eller sämre intäkt utfall av införandet hade det varit att föredra att få besked tidigare för att ha rimliga planeringsförutsättningar inför 2014”.

Källa: Ekonomirapporten 2013 Sveriges Kommuner och landsting.

Gynnsam arbetsmarknad

Som gränskommun till Norge har arbetsmarknad och företagande i Eda kommun ett gynnsamt läge. Många edabor pendlar dagligen över gränsen till Norge för att arbeta. Det ger möjligheter och sysselsättning för våra kommuninvånare. Med den ombyggnad som sker av riksväg 2 i Norge mellan gränsen och Oslo kommer förmodligen pendlingstiden förkortas och därmed underlätta för dagpendling. Var femte arbetspendlare till Norge bor i Värmland. Totalt arbetspendlade 27 652 svenskar till Norge under 2010. Under åren 2004 – 2008 har arbetspendlingen från Värmland till Norge ökat markant. Den enskilt största arbeidskommunen för värmländska inpendlare är Oslo. De pendlar till arbeten inom byggverksamhet, tillverkning samt vård och omsorg. Förvärvsfrekvensen i Värmland påverkas starkt av den stora gränspendlingen. I nationell statistik räknas inte gränspendling utanför riket med vilket leder till att länet får en lägre förvärvsfrekvens än vad som egentligen är fallet.

Arbetslösheten i kommunen har under åren 2010 - 2012 sett ut enligt följande:

År	2010	2011	2012
Sökande som fått arbete	779	679	567
Arbetslösa	163	171	179

Källa: arbetsformedlingen.se

År 2012	Arbetslösa	I program med aktivitetsstöd	Totalt
16-64 år	4,5%	4,1%	8,6%
18-24år	7,7%	9,6%	17,3%

Källa: arbetsformedlingen.se

Ungdomsarbetslösheten i Värmlands län var 24 % i december år 2012. Eda ligger näst lägst i länet efter Årjängs kommun. Arbetslösheten bland ungdomar i riket låg på 18%. Den 31 juli 2013 var ungdomsarbetslösheten i kommunen 13,9%.

I mitten av oktober 2013 var det i Värmland sammanlagt 370 utlysta tjänster på Arbetsförmedlingen varav 21 Eda och 31 i Arvika kommuner. På NAV, som är arbetsförmedlingens motsvarighet i Norge, fanns det 1 794 utlysta tjänster i Hedmark, Akershus och Osloområdet. I kommunen kommer det att behövas arbetskraft inom handeln mot bakgrund av de handelsetableringar som väntas ske.

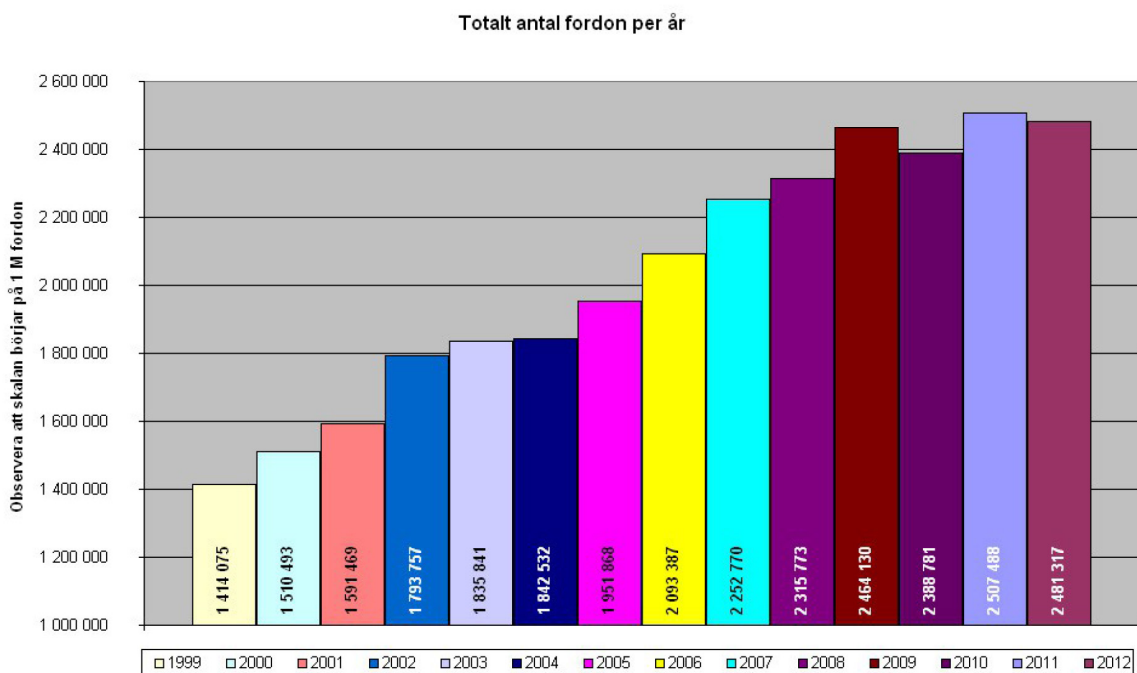
Ett fördelaktigt geografiskt läge

Eda kommun har ett strategiskt fördelaktigt geografiskt läge vid gränsen mot Norge. Inom en femtonmilsradie runt kommunen bor över två miljoner människor. Inom samma radie finns mer än fyra flygplatser. Järnvägsförbindelserna är relativt goda och närheten till Oslo gör även att tillgången till havet, färjor och rederitrafik är god. Kommunens geografiska läge och relativt goda kommunikationsmöjligheter gör att det är enkelt att ta sig till Oslo, Göteborg och Stockholm.

Satsningar på infrastruktur

Riksväg 61 är en viktig pulsåder för kommunen och en del i tillväxtstråket mellan Stockholm-Oslo. Under perioden 1999 till 2012 ökade antalet fordon från 1 414 100 till 2 481 300 fordon per år. Både personbils- och busstrafiken har ökat med mer än 25 %. Ökningen antas bero på den ökande gränshandeln. Även industrin och turismen har under perioden haft en stor tillväxt som bidragit till trafikökningen. Trafiken år 2012 har minskat med drygt 26 000 fordon. Det är den tunga trafiken som står för minskningen.

Trafikflödet på riksväg 61 ökar. Det visar mätningar som Trafikverket gör veckovis vid Eda tullstation. Vissa veckor kan dock inte mätningar genomföras av olika orsaker. Statistiken visar att antalet personbilar ökar. Den 27 mars, under årets påskveckan, uppmättes trafiken till 11 930 vilket är det hittills högsta antalet personbilar under året.



Fortsatta satsningar på riksväg 61 är av avgörande betydelse för framkomlighet, trafiksäkerhet och fortsatt tillväxt. Etappen Charlottenberg-Riksgränsen är en stor flaskhals. Därför har Trafikverket tagit fram förstudier för sträckorna Charlottenberg-Riksgränsen och Charlottenberg-Eda Glasbruk som gäller både väg 61 och järnvägen. En förstudie för sträckan Åmotfors-Haganäset håller tas fram och detaljprojektering pågår fram till Södra By. Planen är att sträckan byggs under 2014. Kollektivtrafikresande längs med stambanan, i Edas fall Värmlandsbanan, och riksväg 61 prioriteras

av Värmlandstrafik. Det innebär att resor längs med dessa över lag fungerar tillfredsställande. Emellertid skulle kommunikationsmöjligheterna till Norge och Oslo kunna vidareutvecklas. Pendlingsmöjligheter till Norge är av stort intresse för hela Värmland.

En konsekvens av att stambanan och riksväg 61 prioriteras är att resmöjligheterna utanför de samma är begränsat. Inom ramen för projektet för landsbygdsutveckling som kommunen deltar i finns planer om att under ett försöksår testa ett samåkningsprojekt för landsbygden. Tanken är att dra igång försöksåret under hösten/vintern 2013.

Möjligheter finns att skapa ett resecentrum i Charlottenberg som skapar bättre plats åt busstrafiken, och en bättre kopplingspunkt mellan olika trafikslag. SWECO har på uppdrag av Värmlandstrafik arbetat fram ett förslag där bytespunkten skall anläggas i järnvägsparken. Kommunen anser att ett resecentrum är ett positivt tillskott som kommer att förbättra kollektivtrafiken i kommunen, men att valet av plats inte är lämpligt. För närvarande letar man efter alternativ lokalisering.

Trafikverket har tillsammans med kommunen gjort en åtgärdsvalsstudie för Lerot omfattande järnvägsviadukter och väg 866. Viadukten vid Lerots hållplats är en flaskhals och har blivit en begränsning för lantbrukare i området och räddningstjänsten. Studien syftar till att identifiera smarta effektiva lösningar och åtgärder.

Utbyggnad av riksväg 61 sker fortlöpande. Under perioden 2014-2016 kommer sträckorna Klätten-Åmotfors, Graninge-Speke och Åmotfors-Norra By samt ett antal övriga åtgärder genomföras. För närvarande pågår åtgärder i Arvika kommun, och Arvika och Eda är de enda kommunerna som medfinansierar utbyggnad av riksväg i Värmland. Totalt medfinansierar de båda kommunerna de kommande åtgärderna med cirka 70 miljoner kronor.



Riksväg 61

En flaskhals och ett stort hinder för tillväxten i gränsregionen är trafiksituationen längs riksväg 61 vid Eda Glasbruk. Vägen är smal och skulle behöva breddas och utformas på ett mycket mer trafik-säkert sätt. I trafikutredningen finns förslag om att flytta järnvägen österut.

Pendlingen med både bil, buss och tåg har stadigt ökat och den är omfattande till Osloregionen. Kommunen är beroende av vilka satsningar Statens Vegvesen, Jernbaneverket och norska NSB gör framöver. Infrastruktur är viktigt för samarbetet mellan Sverige och Norge för att få utveckling och tillväxt i området. ARKO gör en översikt med framtidsinriktning över infrastrukturen i gränsregionen. Det är viktigt att kommunikationerna till och från samt inom kommunen förbättras så att resandet underlättas för boende, turister och företag.

IT-användningen ökar. E-tjänster inom handel, nöjen, offentlig service samt demokrati utvecklas. Ett väl utbyggt bredband är en nödvändighet för den lilla kommunen. Allt fler vill kunna arbeta på distans. Eda kommun samarbetar med övriga Värmlandskommuner i ett bredbandsprojekt för att på sikt få till ett högkvalitativt bredbandsnät som når så många som möjligt. Kommunen har tagit fram en bredbandsstrategi. Den ska vara ett underlag för kommunen att förhandla fram ett gemensamt kommunikationsavtal för företag, ekonomiska föreningar och andra intressenter inom kommunen som önskar få tillgång till fiberanslutning.

Ett levande näringsliv

Det lokala näringslivet bidrar till att Eda är en levande kommun. Här finns förutsättningar för utveckling av befintliga företag och nya etableringar. Det finns många spännande företag som tillverkar allt från jaktammunition, aluminiumgods, papper, sågade produkter till kaffemaskiner. Flertalet av företagen är fåmansföretag inom servicenäring, turism, tillverkning samt jord- och skogsbruk.

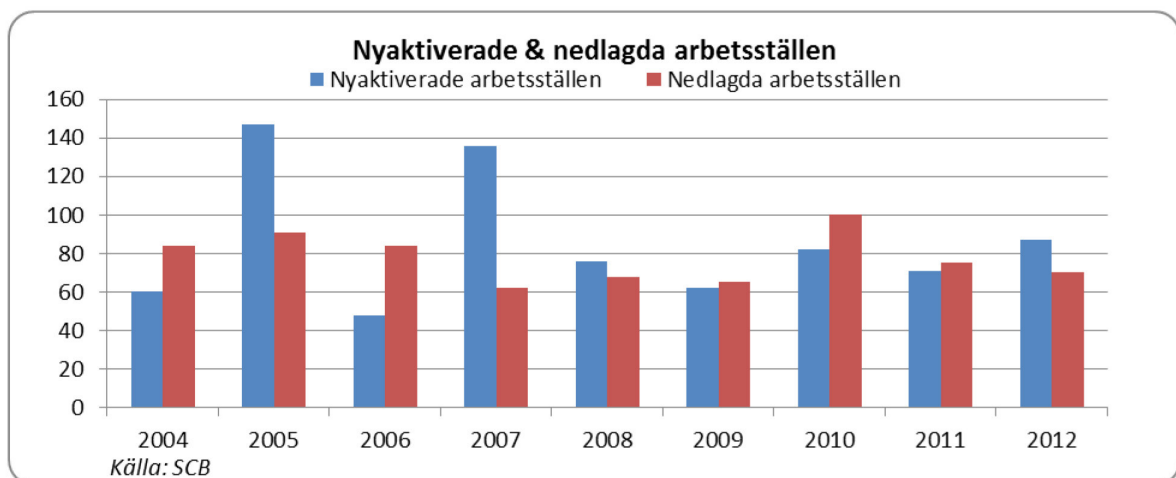
Konjunkturinstitutets rapport från augusti 2013 visar att tillväxten i svensk ekonomi ökar. Av sektorerna i näringslivet bidrog framför allt tillväxtindustrin. Detaljhandel och privata tjänstenäring ökade mer måttligt. Det är de privata tjänstenäringarna som räknar med att efterfrågan kommer att stiga. Läget är sämst för bygg- och anläggningsverksamhet.

Småföretagarbarometern för Värmland våren 2013 visar på att småföretagen har en fortsatt tillväxtkraft trots att den svenska konjunkturen dämpats. De räknar med betydligt starkare konjunktur under 2014. Konjunkturen i Värmland är dock något svagare än i riket som helhet. Det är framförallt industriföretagen som har en tuff konjunktur medan tjänsteföretagen utvecklas mer stabilt. Barometern visar tydligt på den tillväxtpotential som finns i småföretagen i länet. Det som hämmar expansionsmöjligheterna är höga arbetskraftskostnader, svag efterfrågan och bristen på lämplig arbetskraft.

Den svaga trenden för nyföretagande fortsätter enligt Bolagsverkets julstatistik. Under juli registrerades 3 363 nya företag jämfört med 3 544 företag föregående år. Det är en minskning med 5,1%. Enligt Statistiska Centralbyrån startade 87 nya företag i Eda år 2012. Per den 30 juni 2013 har 40 företag etablerats. Samma tidpunkt förra året startade 36 nya företag.

Nyföretagarbarometern är ett samarbete mellan NyföretagarCentrum Sverige och Bolagsverket. Den visar antal nyregistrerade företag per 1 000 invånare i kommunen. Nyföretagandet i Värmland var år 2012 4,5 och snittet i Sverige 6,5.

Utvecklingen nyaktiverade/nedlagda arbetsställen sedan år 2004 visas i diagrammet nedan:



Eda är en internationell mötesplats som ger mervärde, inte minst för handeln som fortsätter att öka. Svensk Handels rapport Den svenska shoppingturismen 2012, som kom i juli 2013, visar att detaljhandelns utveckling 2012 varit relativt god och att besöksnäringen hade en kraftig tillväxt under året. Karaktäristiskt för sommarhandeln är också en omfattande shoppingturism. År 2012 var Edas index för detaljhandel 421. Index i riket var 100. Eda hamnar på andra plats efter Strömstad med handelsindex 914. Indexet för gästnätter hamnade på 135.

Enligt statistik från Handels Utredningsinstituts databas "Handeln i Sverige 2013", omsatte handeln i kommunen 2,2 miljarder 2012. Dagligvaror omsatte 1,6 miljarder och sällanköpsvaror 600 miljoner. Handeln sysselsatte 708 personer. Detta är en ökning jämfört med år 2011 då dagligvaror omsatte 1,5 miljarder, sällanköpsvaror 600 miljoner och sysselsättningen var 679 personer.

Charlottenbergs Shoppingcenter hade 2,8 miljoner besökare 2012 vilket är en ökning med 2 000 besökare per vecka jämfört med 2011. Omsättning för 2012 var 1,7 miljarder kronor och den har ökat med 10% sedan året innan. Centret öppnades år 2006 och sedan dess har omsättningen nästan fördubblats. Köpcentret yta är idag 37 000 kvm och centret sysselsätter 550 personer. Första halvåret 2013 har omsättningen ökat med 4,3% vilket motsvarar 32 miljoner kronor.

Det finns färdiga detaljplaner för en fortsatt utbyggnad av handel i Charlottenberg. Marken är inte i kommunal ägo. Både Charlottenberg och Eda Glasbruk är mycket intressanta områden för handel och flera exploitörer har varit i kontakt med kommunen. En fortsatt exploatering innebär fler arbetstillfällen och förhoppningsvis fler kommuninvånare. Det finns relativt gott om planlagda industriområden runt om i kommunen, däremot saknas strategiskt belägen mark för planläggning av handel.

Det finns en vilja att utvecklas bland industriföretagen i kommunen. Enligt Statistiska Centralbyråns statistik fanns 122 arbetsställen inom industrin 2012 och de sysselsatte 777 personer. I början av augusti 2013 fanns 119 arbetsställen som sysselsatte 741 personer.

Kommunen har fått förfrågningar från företag både inom handel och industri som önskar etablera sig. Det är framförallt mark men även lokaler som efterfrågas. Kommunen har liten tillgång till både lokaler och byggklara tomter för näringslivsändamål. Däremot finns privata aktörer som kommunen hänvisar till. De nya handelsområdena som är under etablering beräknar att de behöver anställa 500 personer.

I kommunens Näringslivsprogram är ett av målen att värna om och stimulera tillväxt i befintliga företag samt stimulera nyetableringar. För att på sikt utveckla näringslivet behövs nya företag i fler branscher. Som ett led i detta arbete deltar kommunen i projektet Communicare som vänder sig till ungdomar i åldern 18-35 år och som vill starta företag. Projektet Det företagsamma Värmland skall främja entreprenörskap, nyföretagande och tillväxt. Kommunen är också aktiv i projektet Attraktiva Värmland vars uppdrag är att attrahera besökare, locka inflyttare och bidra till etablering av mindre företag.

Ett tryggt och bekvämt boende

Livskvalitet är att leva och bo i en trygg miljö. Enligt SCB:s medborgarundersökning 2013 upplevs kommunen som säker och trygg. Det är viktigt att arbeta vidare med att den upplevs så även i fortsättningen. Livskvalitet är att leva och bo i en trevlig och trygg miljö. Om man väljer att bosätta sig i tätorterna eller på landet är det alltid nära till naturen och fina omgivningar. Det gångna året ökade byggandet av enbostadshus. Till största delen är det på landsbygden intresset finns. Det finns byggklara villatomter i tätorterna.

Bankerna har blivit restriktivare med att låna ut pengar till nybyggnation och köp av fastigheter. Finansinspektionen införde den 1 oktober 2010 ett bolånetak på 85 procent av bostadens marknadsvärde. Bolånetaket omfattar även jordbruksfastigheter avsedda för boende, där inte huvudsyftet är att bedriva näringsverksamhet. Det innebär att det oftast krävs en större kontantinsats än tidigare

och kompletterande säkerheter. Prissättningen på en del av bolånen blir högre och det påverkar boendekostnaderna. Mäklarna ser en liten tendens att det är svårare för husköpare att få lånelöfte. Bolånetaket omfattar en- och tvåfamiljsbostäder, bostadsrätter samt fritidshus.

Under de senaste åren har nyproduktionen av lägenheter i kommunen ökat. Efterfrågan på lägenheter i Charlottenberg är stabil men Eda Bostads AB ser en tendens till minskad efterfrågan på lägenheter i övriga orter och bedömer att antalet outhyrda lägenheter där kommer att öka. Det pågår en planläggning av bostadsområden för flerbostadshus i Charlottenberg.

Ett av kommunens mål är att skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer. En utmaning för kommunen är att det finns attraktiva och bekväma boendeformer såsom trygghetsboenden och mindre lägenheter. Annars är risken att pigga pensionärer väljer att flytta från kommunen. En förutsättning för att få fler invånare i kommunen är att det finns attraktiva boendemöjligheter. Den nya Plan- och bygglagen innebär att planprocessen effektiviseras. En kortare planprocess gör att fler intressenter kan driva byggprojekt.



Gränshandel

Närheten till Norge skapar möjligheter

Den norska ekonomin har en moderat fart och har två år bakom sig med en konjunktural utveckling. Detta förväntas fortsätta några år till innan tillväxten ökar 2014. Norge har de senaste åren haft en befolkningstillväxt på närmare 1 % per år. Under de senaste 10 åren har befolkningen ökat med över 350 000 personer. Oslo är den region som växer snabbast. Varken Hedmark fylke eller Eidskog kommune har fått del av befolkningstillväxten, Kongsvinger kommune växer däremot.

Området kring Lilleström växer både när det gäller invånarantal, sysselsättning och näringsliv. Antalet nya bostäder som tagits i bruk i perioden 2001-2010 har varit i snitt 400 bostäder per år. Nu är nivån tillbaka på den samma som innan finanskrisåret 2008.

Statistisk sentralbyrå (SSB) skriver att produktionsväxten i norsk ekonomi varit moderat det sista halvåret. Arbetslösheten har ökat en del. Det är en klar ökning av hushållens konsumtion och den väntas fortsätta växa.

Byggandet av en ny Riksväg 2 med fyrafälts väg med mitträcke pågår mellan Skarnes och Kongsvinger. Projektet är indelat i etapper och hela sträckan ska stå färdig 2014. Detta medför att restiden mellan Oslo och riksgränsen blir kortare än tidigare.

I vår grannkommun utvecklar Eidskog Näringservice Magnormoen Näringspark i samarbete med fastighetsägare. Näringsparken omfattar 200 000 kvadratmeter och ligger rätt in på norska sidan av gränsen. Planlagd mark finns för näringslivsverksamhet inom kontor, industri och handel. Flera verksamheter har etablerat sig i området.

Grensetjänsten är ett gränsöverskridande samarbete mellan Sverige och Norge. Huvuduppgiften är att ta emot och behandla frågor från människor och företag som har någon form av gränsöverskridande verksamhet. Huvudsakliga arbetsuppgifter är information och att undanröja gränshinder. Grensetjänsten är delfinansierad av svenska och norska regeringarna samt Nordiska Ministerrådet.

ARKO är en sammansättning av de två regioncentren i området Arvika och Kongsvinger. En arbetsgrupp jobbar med ett projekt kring tillväxt när det gäller befolkning, kompetens- och näringslivsutveckling samt infrastruktur. Fokus är på ARKO som en grön region. Redan i dag sker stora satsningar på grön energi, miljövänlig framställning samt natur och kultur. Under våren har ARKO:s arbetsgrupp för 2014-jubileet av Fredsmonumentet gjort en ansökan om Interregmedel.

Möjligheter till utbildning

Gymnasieutbildningar erbjuds i hela Värmland eftersom alla kommuner ingår i ett gemensamt samverkansområde. Närmaste universitet finns i Karlstad och Oslo. Båda ligger cirka 11 mil från Charlottenberg. På den norska sidan finns en högskola i Lilleström med 3 000 studenter, 9 mil från Charlottenberg, liksom forskningscentret Campus Kjeller. Det finns en folkhögskola i Arvika och i dess närhet en musikhögskola där Karlstads universitet bedriver sin musikleäroinbildning.



Eda Gymnasieskola

Eda gymnasieskola tillsammans med Arvika gymnasieskolor har fått kvalitetsstämpeln TeknikCollege. Det är en kvalitetsstämpel på utbildningar där kommuner, utbildningsanordnare och företag samverkar för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar. Genom ett nära samarbete med regionens företag utformas innehållet i utbildningar så att det passar industrins framtida behov.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet på Eda gymnasieskola har fått en kvalitetsstämpel på sin utbildning genom att bli certifierade för ServiceCollege. Den visar att eleverna ges relevant yrkeskompetens för jobb där servicekompetens är ett grundläggande krav, och att de är väl förberedda för en karriär i tjänstesektorn. Skolan kan nu arbeta vidare med det goda samarbetet med arbetslivet, där eleverna utför en del av sin utbildningstid. Programmet satsar även på utveckling inom områden som entreprenörskap, serviceanda och utbildning av kreativa och engagerade elever.

I Värmland är utbildningsnivån bland befolkningen i åldern 25-64 lägre än för riket. De stora skillnaderna ligger i att Värmland har en högre andel av befolkningen med en utbildningsnivå kortare än 3-årig gymnasial. För att möta framtidens kompetenskrav behövs kunskap och en ökad utbildningsnivå. Eda kommun erbjuder yrkesutbildning för vuxna inom industri och restaurang, vård och omsorg i samarbete med Årjängs kommun samt svenska för invandrare. Grundläggande- och gymnasieutbildning erbjuds också för vuxna. Det finns möjligheter till distansutbildning vilket blir allt viktigare.

Ohälsotalet minskar

Trenden är att ohälsotalet bland kommunens invånare minskar. Ohälsotalet är Försäkringskassans mått på antal utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning från socialförsäkringen relaterat till antal registrerade försäkrade i åldrarna 16-64 år. Ohälsotalet för kommuninvånarna år 2012 var 39,7 dagar att jämföra med 2011 då det var 41,4 dagar. I Värmland var ohälsotalet 29,6 dagar 2012 och 30,3 dagar 2011.

I 2013 års rapport Om Värmlänningarna, som Landstinget ger ut, visar att det allmänna hälsotillståndet har förbättrats i befolkningen under perioden 2008 – 2012. Andelen dagligrökare fortsätter att minska i åldersgruppen 18 – 64 år. Däremot har andelen med fetma ökat och även andelen med otillräcklig fysisk aktivitet.



Matmässa i Charlottenberg

För att förbättra folkhälsan hos kommuninvånarna har kommunen 2013 fokus på barn och unga, tobak, fysisk aktivitet och bra mat. Under året har kommunen i samarbetet med föreningar, företag och andra aktörer genomfört en mängd aktiviteter. Några av dessa är Edaklassikern, Edas företag på fötter, matmässa under Charlottadagen och Sommarskoj för barn.

Ohälsotalet för kommuninvånarna 2011 var 18 dagar att jämföra med 2010 då det var 23 dagar. I Värmland var ohälsotalet 18 dagar 2011 och 32 dagar år 2010.

För att förbättra folkhälsan och minska skillnaderna i hälsa mellan olika grupper prioriterar kommunen följande områden: delaktighet och inflytande i samhället, trygga och goda uppväxtvillkor, sunda och säkra miljöer och produkter, verka för sunda levnadsvanor samt förebyggande arbete mot tobak, alkohol och andra droger. Under 2013 genomförs åtgärder för förbättrad hälsa bland kommunens invånare.

Upplevelser

I kommunen finns många gränshistoriska minnesmärken och kulturella sevärdheter. Redan innan fredsmonumentet restes 1914 var gränsen en betydelsefull mötesplats för norrmän och svenskar. Först 1959 fick platsen sitt namn Morokulien som idag är ett välbesökt turistmål. Föreningar har tagit vara på den historiska kunskap som finns i området och gjort besöksmål som är tillgängliga för allmänheten. Exempel på detta är Eda Skans Museum och Järnskogs Beredskapsmuseum som skildrar norsk-svensk gränshistoria.

Många kommer till kommunen för att uppleva de naturnära aktiviteterna. De natursköna omgivningarna lockar till fiske, kanotfärder och vandring. Anläggningar som drar mycket folk till kommunen är Eda Golfklubbs 18-hålsbana och Valfjället Ski Center.



Open Art, Eda Hembydsgård

Föreningslivet engagerar kommuninvånare och många eldsjälar lägger ner mycket tid vilket gör att vi har ett rikt föreningsliv. Det finns möjligheter till många olika fritidsaktiviteter i de anläggningar som finns, till exempel ishall, sporthallar, ridhus, styrke- och skyttehall.

I Eda kommun finns ett rikt och varierat utbud av kulturella aktiviteter, såsom musik, konst, litteratur, bibliotek, museum. Det finns en mängd livaktiga kulturföreningar och flera spännande museer. I kommunen finns också ett antal hembygdsföreningar och studieförbund som bedriver aktiv kulturverksamhet. Till detta kommer de kulturevenemang som arrangeras genom biblioteken.

Det finns ett stort behov av kulturaktiviteter. En aktivitet är Open Art som arrangeras varje år under två veckor i juli och som lockar många besökare. Open Art är ett samarrangemang mellan kommunen, Region Värmland, Kulturens bildningsverksamhet och hantverkare och konstnärer.

Turismen är den näring som ökar mest. Rese- och Turistnäringsen i Sverige (RTS) har för första gången presenterat siffror om nyföretagandet i turistnäringen. RTS konstaterar att det är nästan 50 procent högre nyföretagande inom turism än riksgenomsnittet. Vartannat turistföretag bildas utanför

storstäderna. Turismen är en framtidsnäring och en regional tillväxtmotor. Under 2012 registrerades 71 000 nya företag i Sverige varav 1 200 turistföretag. Det innebär en minskning med 6% jämfört med fjolåret. I Värmland, Dalarna och Gävleborg har antalet nya turistföretag ökat med 13% jämfört med 2011 vilket är bättre än genomsnittet.

Tillväxtverket konstaterar i sin rapport Fakta om svensk turism 2012 att turismens totala omsättning i Sverige ökade med 4,8 % 2011/2012 till 275 miljarder kronor. Turismen bidrog med 167 900 arbetstillfällen, en ökning med 5,7% från 2011. För att turismen ska kunna utvecklas behövs ett ökat samarbete mellan näringen, turismföreträdare och samhället.

När det gäller utländska besökare svarar normmännen för 25 procent av antalet utländska gästnätter som var 12,8 miljoner nätter 2012.

HUI Research har tagit fram nyckeltal för turismen i Värmland och i kommunen 2012. Turismen omfattar inkommande övernattningsresor både svenska och utländska samt dagsresor längre än 5 mil. Rapporten visar att turismen i kommunen bidrar med 150 miljoner kronor i förädlingsvärde och omsätter 454 miljoner kronor. Antal sysselsatta beräknat i årsverken är 326. Antalet gästnätter är 121 914. Turistkronan illustrerar hur turistkonsumtionen fördelar sig mellan de olika branscherna i kommunen. Av turistkronan används 25% till restaurang, 22% till rekreation, kultur och sport, 20% till handel, 16% till boende, 13% till transport och 4% till resebyrå och researrangör.

Morokulien Infocenter har haft 55 000 besökare hittills i år, vilket är en ökning med 25 % och mer besökare än centret hade under hela 2012. Trenden är att turistsäsongen förlängs. Fler turister kommer i augusti och september. Turistnäringen i kommunen upplever att antalet övernattningar på camping och hotell ökar.

De slutsatser som dragits är att det är viktigt att förstärka och utveckla Eda som mötesplats. Ett led i detta arbete är att göra satsningar på Fredsriket Morokulien och göra området mer attraktivt. Valfjället Ski Center är en av de sydligaste alpina anläggningarna i Sverige. Anläggningen kan utvecklas till en åretruntanläggning med ett utbyggt boende och en breddning av aktivitetsutbudet framförallt i form av olika sommaraktiviteter, arbetet med en detaljplan för området är påbörjad. Eda Golfanläggning har goda förutsättningar att bli en åretruntanläggning med konferensverksamhet och olika sommar- och vinteraktiviteter. Tillsammans med näringslivet har kommunen utarbetat en handlingsplan för hur besöksnäring och turism kan utvecklas i kommunen.

Befolkning

Befolkningsutveckling

Den 30 juni 2013 hade Eda kommun 8 463 invånare. Av dessa var 4 116 kvinnor och 4 347 män. Förra året (2012-06-30) uppgick befolkningen till 8 504 personer. De senaste tolv månaderna har befolkningen alltså sjunkit med 41 personer. Sedan årsskiftet har befolkningen sjunkit med 33 personer.

Befolkning 2013-06-30			
Ålder	Män	Kvinnor	Totalt
0-5	237	239	476
6-18	558	520	1078
19-64	2543	2225	4768
65-	1009	1132	2141
Summa	4347	4116	8463

Källa: SCB

Befolkningsutveckling 2008 – 2012					
År	2008	2009	2010	2011	2012
Befolkning	8653	8577	8524	8460	8496
Förändring	4	-76	-53	-64	36

Källa: SCB

Andelen utländska medborgare uppgår för närvarande till 22,3 % (22,2 % augusti 2012) vilket motsvarar 1 880 personer. I kommunen bor alltså 6 556 personer som är svenska medborgare. Den största enskilda gruppen utländska medborgare kommer från Norge: 17,4 procent av Edas befolkning har norskt medborgarskap. Det motsvarar 1 476 personer. Förra året var antalet norska medborgare 1 508 stycken, vilket då motsvarade 17,7 procent av kommunens befolkning. På andra till fjärde plats kommer: litauer 62 personer (58 stycken år 2012), tyskar 47 (51 stycken år 2012) samt danskar 37 (40 stycken år 2012). Totalt sett rymmer kommunen 42 olika nationaliteter.

Andel utländska medborgare			
År	2011	2012	2013
Andel	21,5%	22,2%	22,3%

Källa: KIR

Flyttningsnetto

Under det första halvåret har Eda haft ett negativt flyttningsnetto (antal utflyttade minus antal inflyttade) motsvarande 10 personer. Det innebär att det flyttat ut fler personer än vad som har flyttat in under perioden. Totalt har 40 personer flyttat till annan kommun i Värmland och fem personer har lämnat Värmland. Samtidigt har 35 personer flyttat in till Eda.

Flyttningsnetto 2011-2013			
1:a halvåret	2:a halvåret	1:a halvåret	2:a halvåret
2011	2011	2012	2012
8	-35	52	-13

Källa: SCB

Födelsenetto

Sett till antalet födda och döda brukar kommunen ha ett negativt födelsenetto. Hittills i år har 36 nya edabor fötts samtidigt som 57 stycken avlidit. Det ger hittills ett negativt födelsenetto på 21 personer.

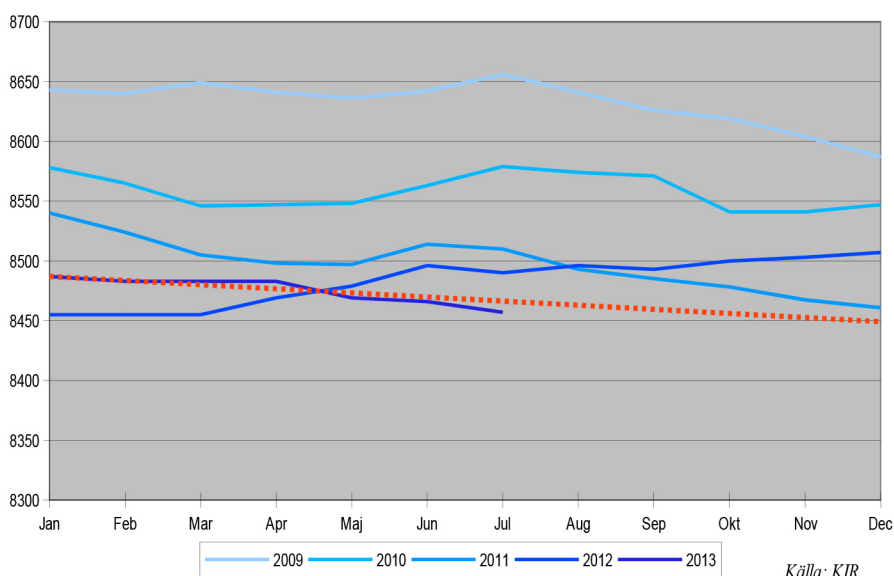
Födelsenetto 2011-2013			
1:a halvåret	2:a halvåret	1:a halvåret	2:a halvåret
2011	2011	2012	2012
-3	-29	-7	6

Prognos

I diagrammet nedan kan man se att befolkningen ofta sjunker under årets första kvartal, för att under andra och tredje kvartalen öka. Under de tredje och fjärde kvartalen börjar befolkningen åter minska, vilket trots ökningen under sommaren resulterar i att befolkningsutvecklingen på årsbasis är negativ. Möjligen beror detta på att ungdomar och studenter flyttar tillbaka hem till Eda under sommaren, och sedan flyttar igen under hösten. År 2012 var dock ett undantag.

Under innevarande år har inte någon befolkningsökning inträffat under kvartal två och tre. I stället har befolkningen minskat under hela 2013.

Befolkningsutveckling 2009 till juli 2013



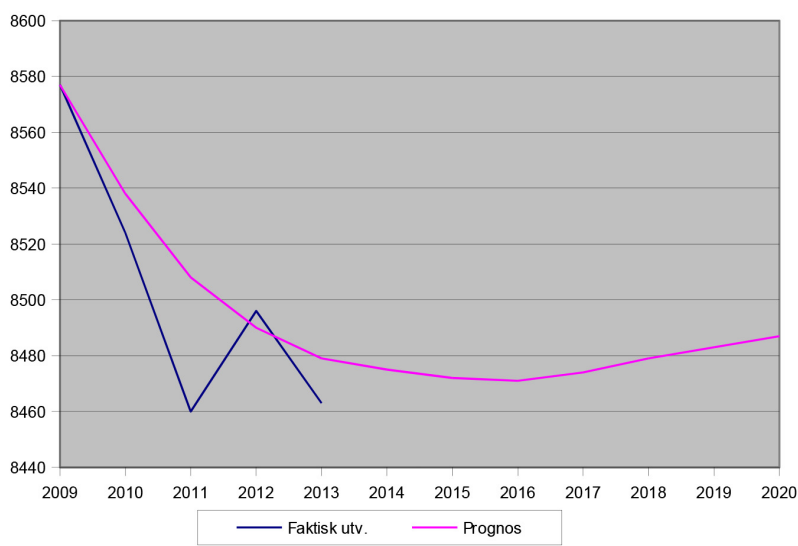
Källa: KIR

Följer den sedvanliga befolkningsminskningen under årets andra halvår kan det innebära att kommunen vid årsskiftet 2013-2014 har 8 449 invånare (den streckade röda linjen visar den prognoserade minskningen). Detta antagande baseras på att befolkningen enligt KIR minskar med 3,44 personer per månad under perioden 2009 – 2012. Det motsvarar cirka 40 personer per år.

Detta är dock en tämligen enkel modell som snarare ger en indikation om en ”möjlig” utveckling och skall inte tolkas som en helt tillförlitlig prognos.

Det finns dock inga inherenta egenskaper i landsbygdsområden som per automatik leder till att den negativa befolkningsutvecklingen inte går att vända eller påverka. Viktiga faktorer är en god arbetsmarknad och ett välutvecklat näringsliv, goda boendemöjligheter med attraktiva och billiga boenden, samt goda kommunikationer. De kommande 15 månaderna förutspås 300 – 500 nya arbetsplatser tillkomma i Eda kommun och det finns en stark potential till att vända eller åtminstone bromsa den negativa trenden.

Statistiska Centralbyrån tog på uppdrag av kommunen fram en befolkningsprognos för tiden 2010-2020. Enligt prognosen kommer Edas befolkning att sjunka till ”botten” på cirka 8 470 personer år 2015 innan den negativa trenden vänder. Därefter kommer befolkningen att öka något. Utgångspunkt för detta var år 2009, och det förefaller som att den prognosen inte längre är aktuell.



3. Vision, övergripande mål och kännetecken för Eda kommun

Styrsystemet bygger på att en vision, övergripande mål, kännetecken och verksamhetsmål tydligt hänger samman i en plan för kommunens utveckling och verksamhet.

Vision

Eda – en positiv gränskommun där människor möts – präglad av samverkan, starkt näringsliv och med ambitionen att utvecklas.

Övergripande mål

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare och för besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service.

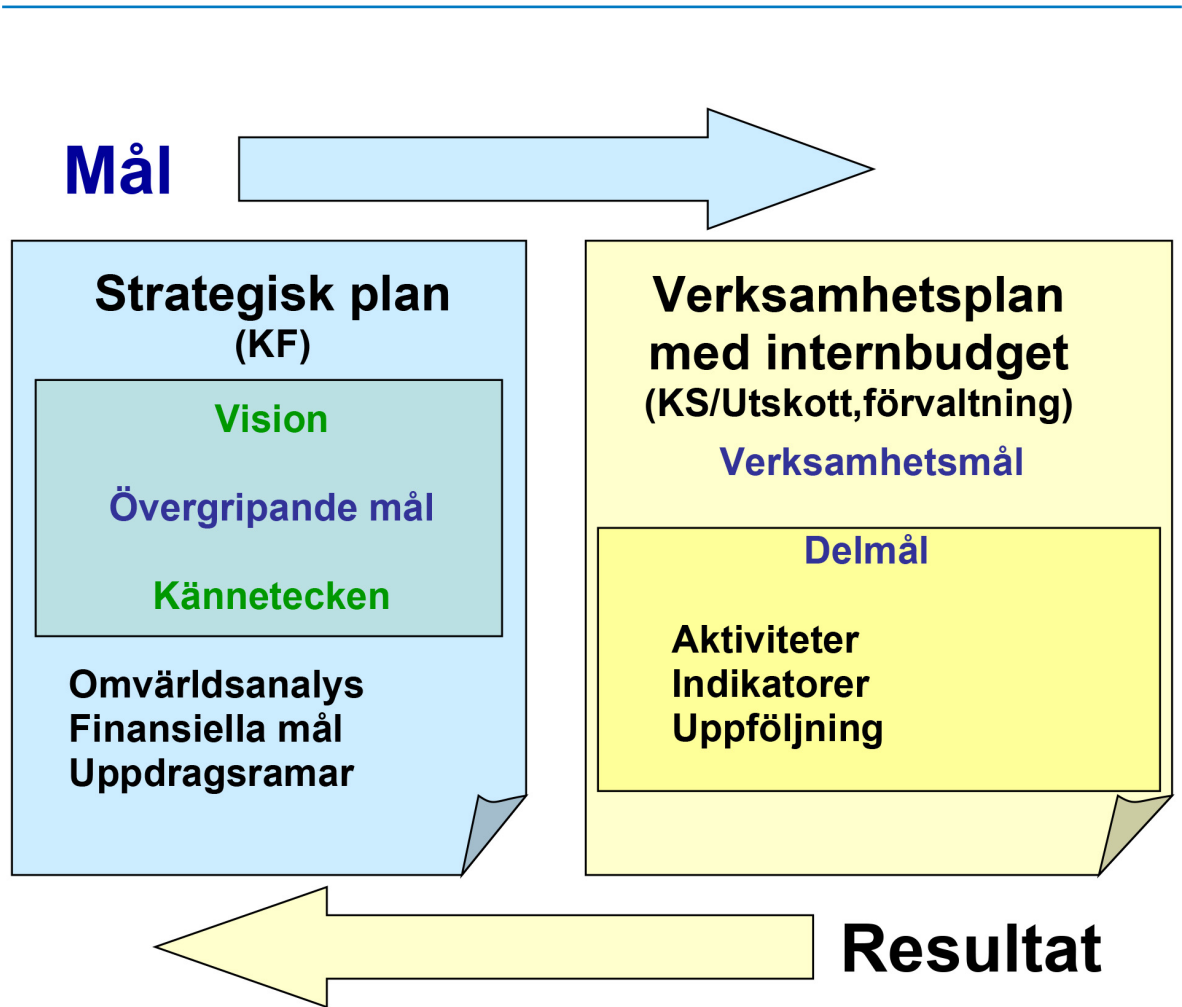
Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Kännetecken

Vårt förhållningssätt i verksamheten utgår från medborgarfokus och kännetecknas av:

- Kvalité
- Smidighet
- Tillgänglighet
- Småskalighet



4. Nya perspektiv

Region Värmland, kommunerna och landstinget arbetar tillsammans för att värmlänningarna ska kunna ha ett bra liv i Värmland genom utvecklingsarbetet Nya Perspektiv. Arbetet förstärker de dagliga insatser som görs inom kommuner och landsting. De fyra områden man valt att arbeta med är äldres hälsa, riskbruk och riskbeteende, psykisk hälsa och den sårbara familjen. Syftet med Nya Perspektiv är att främja samverkan, öka kunskapen om varandras förutsättningar och om den gemensamma befolkningens hälsa, behov och påverkansfaktorer. Landstinget och kommunerna i Värmland står inför stora utmaningar. Den demografiska utvecklingen kommer att kräva mer vård och omsorgsinsatser och resursfördelningen blir svårare.

Nya Perspektiv har fokuserat på fyra utmaningar:

1. Den sårbara familjen

Huvudmännen ska i samverkan skapa förutsättningar för att värmländska barnfamiljer ska känna sig trygga samt att det vid behov skall finnas ett utvecklat och anpassat stöd för familjen.

Resultatmål:

- Andelen som är behöriga att söka till gymnasieutbildning efter avslutad årskurs, ska öka från 90% (2010) till 97% (2015).
- Alla (100%) av barnen ska erbjudas och komma på de hälsobesök och vaccinationer (på BVC och skola) som de har rätt till.
- Barns psykiska hälsa skall öka med utgångspunkt från den sammanvägda indexet i åldersgrupperna årskurserna 4 och 7 samt gymnasiets årskurs 1.

2. Riskbruk och riskbeteende

Huvudmännen ska i samverkan aktivt uppmärksamma riskbruk och riskbeteende i kontakter med elever, klienter, patienter och brukare. För att stödja inriktningen ska det, år 2014, finnas en struktur för kompetensutveckling i motiverade samtal för länet.

- *Övervikt hos barn och unga*, övervikt och fetma hos barn och unga i Värmland ska förebyggas samtidigt som andelen fysiskt aktiva ska öka.

Resultatmål: Andelen överviktiga barn och unga ska minska med 15 procent för 2015. Mätningar sker i åldrarna 5 ½ år och 10 år. Det genomsnittliga antalet kariesade/fyllda tänder bland 12-åringar ska minska.

- *Hiv och sexuellt överförbara infektioner (STI)*, spridningen av Hiv och STI skall begränsas inklusive konsekvenserna av dessa infektioner för den enskilde och samhället.

Resultatmål: Förekomst av klamydia i åldersgruppen 15 -29 år, oavsett kön, ska minska med 10% till år 2016.

- *Tobak*, Andelen som röker i den värmländska befolkningen ska minska.

Resultatmål: År 2014 uppgår andelen ungdomar i gymnasiets första årskurs som röker eller snusar till högst 6%. År 2015 bör samtliga Värmlands kommuner ha beslutat om rökfri arbetstid inom alla kommunal verksamhet.

- *Alkohol*, andelen personer med riskbruk av alkohol ska minska i alla åldersgrupper, samt att debutantåldern för alkoholanvändning ska höjas.

Resultatmål: Andelen ungdomar i gymnasiets första årskurs som aldrig har druckit alkohol ska öka från 33% (2011) till 50% (2018).

3. Psykisk hälsa

Huvudmännen ska i samverkan arbeta för att medborgarnas psykiska välbefinnande ska öka, samt att huvudmännen ska bidra till en ökad kunskap om psykisk ohälsa hos allmänheten.

Resultatmål:

- Andelen män 18 -25 år med nedsatt psykisk hälsa ska minska från 17% år 2012 till 15% vid nästa mätning 2016.
- Andelen kvinnor 18 -25 år med nedsatt psykisk hälsa ska minska från 30% år 2012 till 25% vid nästa mätning 2016.
- Antal självmordsförsök för män och kvinnor i alla åldrar ska sjunka från utgångsvärde 2011.

4. Äldres hälsa

Huvudmännen ska i samverkan skapa förutsättningar för en trygg, frisk ålderdom för äldre i Värmlands län. Samverkan ska komma den enskilde till det genom en ökad kvalitet i berörda verksamheter och inom följande områden:

- God vård i livets slutskede
- Preventivt arbetssätt (till exempel undernäring, fall trycksår och dålig munhälsa)
- God vård vid demenssjukdom
- Sammanhållen vård och omsorg

Inför minst 60% av förväntade dödsfall har brytpunktssamtal genomförts (Svenska palliativregistret, 35,3% mars 2012).

90% av personer i särskilt boende får en riskbedömning (undernäring, fall, trycksår, dålig munhälsa, Senior alert).

Antalet personer över 75 år som får olämpliga läkemedel ska minska.

Undvikbar slutenvård, det vill säga utvalda sjukdomstillstånd som bedöms kunna undvikas inom slutenvården, ska minska med 10% och återinläggningar inom 30 dagar (undvikbara återinläggningar) ska minska med 10% på länsnivå.

Alla kommuner ska ligga under riksgenomsnittet vad gäller fallolyckor för 80 år och äldre.

Alla resultatmål går att följa i dokumentet ”Aktuellt perspektiv”
www.regionvarmland.se/nyaperspektiv

Målen är satta utifrån Nationella satsningen Bättre liv för sjuka äldre



Beted

5. Resultaträkning 2014- 2016

	2014	2015	2016
Kommunstyrelsen	-424 687	-429 528	-436 018
varav			
- Kommunledningsstab	-35 957	-35 957	-35 957
- Bildning	-187 866	-187 207	-186 697
- Vård och stöd	-155 870	-154 370	-154 370
- Samhällsbyggnad	-37 994	-37 494	-36 994
Samverkan	500	500	500
Lönekostnadsökningar	-7 500	-15 000	-22 500
Kommunstyrelsens nettokostnader	-424 687	-429 528	-436 018
Internränta	9 149	9 149	9 149
Pensioner	-8 400	-8 400	-8 400
Pensionskostnad/Intäkt internränta	749	749	749
Verksamheternas nettokostnader	-423 938	-428 779	-435 269
Skatteintäkter, gen statsbidr	426 978	440 739	457 865
Finansnetto	2 000	2 000	2 000
Resultat före extraordinära poster	5 040	13 960	24 596
Extraordinära poster			
Årets resultat	5 040	13 960	24 596

6. Investeringsplan 2014 - 2016

Kommunledningsstaben	
Nya Serverlicenser	140 000
Uppgradering VM-ware	180 000
Hemsida mobila enheter	80 000
Delsumma KLS	400 000
Bildning	
<i>Digital teknik</i>	
Digital teknik till skolor	300 000
Interbook fritid/kultur	70 000
Trådlöst internet Morokulien	50 000
Digital turistbyrå shoppingcentret	50 000
Inventarier grundskola/förskola	200 000
Utemiljö förskola/grundskola	50 000
Inventarier ny förskola Adolfsfors	100 000
Delsumma bildning	820 000
Vård och stöd	
Utbytesinventarier (V&S)	250 000
Införande Procapita Plus	50 000
Delsumma vård och stöd	300 000
Samhällsbyggnad	
Energioptimering	2 500 000
Vattentornet Åmotfors	300 000
Gata/VA-sanering	2 500 000
Underhållsasfaltering	1 500 000
Dagvattensanering	750 000
Säkerhetshöjning/låsbyte	120 000
Rivning landsbygdsbelysning	400 000
Ny kylanläggning ishallen Ch-berg	100 000
Parkeringar Petersborg	500 000
Losstagningsverktyg	200 000
Delsumma Samhällsbyggnad	8 870 000
VA Valfjället	4 500 000
Bredband/fiber	5 000 000
Summa	9 500 000
Totalt investeringar 2014	19 890 000

7. Övergripande principer för ekonomisk styrning

De övergripande principerna för ekonomisk styrning gäller från och med 1 januari 2008. En uppföljning och utvärdering av principerna för ekonomisk styrning skall ske årsvis.

Finansiella mål

Den övergripande finansiella målsättningen för planperioden 2014 - 2016 är att verksamheternas nettokostnader inkl avskrivningar, inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Ambitionen är dock att långsiktigt ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl avskrivningar, inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.

Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte ska öka. Detta innebär att kommunens investeringar ska finansieras med egna medel.

En årlig borgensavgift tas ut med 0,5 %. Avgiften gäller samtliga helägda bolag i kommunkoncernen 2014.

Anslagsbindningsnivåer

Driftbudget

Kommunfullmäktige skall anvisa medel för driftbudgeten genom att anslå ett nettobelopp för kommunstyrelsen. I nettobeloppet ska samtliga kostnader och intäkter ingå. Kommunstyrelsen tilldelar ram till förvaltningen fördelat på respektive verksamhetsområde. Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheterna. Verksamhetsområdeschefen fördelar sitt anslag på resultatenheter genom att upprätta en internbudget. Omdisponering av anslag inom verksamhetsområdena under löpande budgetår föreslås av verksamhetscheferna och beslutas av kommunchefen.

Omdisponering av anslag under löpande budgetår mellan de olika verksamhetsområdena beslutas av kommunstyrelsen. I de fall omdisponeringen föranleds av större förändringar i verksamheternas inriktning skall frågan behandlas och beslutas av kommunfullmäktige.

Investeringsbudget

Medel för investeringar anvisas per objekt/projekt. Omdisponeringar av anslag överstigande 1 mkr beslutas av kommunfullmäktige. I annat fall tas beslut av kommunstyrelsen.

Budgetprocessen

Kommunen ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen ska redovisas vilka anslag som ska utgå och hur stor skattesatsen ska vara. Budgeten ska också innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under en period av tre år. Budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Om det vid räkenskapsårets slut visar sig att kostnaderna överstiger intäkterna, skall det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmaste tre åren. Om det finns synnerliga skäl kan kommunfullmäktige besluta att sådan reglering inte ska göras.

Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Ekonomi och verksamhet skall följas upp regelbundet under budgetåret. Rapportering skall ske månadsvis dels mellan verksamhetsområde och utskott, dels från utskott till kommunstyrelsen.

Rapportering från kommunstyrelsen till kommunfullmäktige ska ske vid tre tillfällen under året, april, augusti, och december. I samband med augusti månads uppföljning skall även delårsrapport upprättas. Rapporteringen ska innehålla uppgifter om intäkts/kostnadsutvecklingen, prognos för helåret, kommentarer till eventuella avvikelser, måluppfyllelse samt förslag till åtgärder med anledning av avvikelser.

Rapportering med avseende på ekonomisk uppföljning från förvaltningen till kommunstyrelsen ska ske månadsvis.

Slutredovisning av färdigställda investeringsprojekt skall ske löpande under året till kommunfullmäktige. Förvaltningen skall även sammanställa en uppföljning avseende pågående och planerade investeringsprojekt. Detta skall ske i samband med uppföljningstillfällena efter april och augusti.

Bokslut/årsredovisning

Efter verksamhetsårets slut ska förvaltningen upprätta en ekonomisk sammanställning och avge en verksamhetsberättelse. Därefter ska bokslutsberedningen behandla bokslutet och gå igenom de olika verksamheternas resultat. Beredningen ska bland annat granska resultat, måluppfyllelse och utförda prestationer.

En årsredovisning ska upprättas som omfattar hela kommunkoncernen. Årsredovisningen ska godkännas av kommunstyrelsen före revisorernas granskning. Årsredovisningen skall behandlas av kommunfullmäktige senast under maj månad året efter verksamhetsåret.

Resultatöverföring mellan åren

Huvudprincipen är att förvaltningens över- och underskott ska föras över till nästkommande budgetår. En förutsättning för detta är att verksamheten har bedrivits i överensstämmelse med av kommunfullmäktige fattade beslut, policys, fastställda mål samt gällande lagstiftning. Bokslutsberedningen skall vid sin behandling beakta kommunens totala ekonomiska situation där hänsyn skall tas dels till kommunallagens krav på en budget i balans, dels till kommunens egna finansiella mål. Bokslutsberedningen kan med hänsyn till ovanstående föreslå kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att göra avsteg från huvudprincipen.



Kommunstyrelsen gratulerar Pontus

8. Inriktningar och prioriteringar 2014

Kommunfullmäktige genomförde en prioriteringsdiskussion den 26 april. Under budgetberedningen skedde en fortsatt diskussion där angelägna områden lyftes fram. Budgetberedningen föreslår att förvaltningen skall inom ramen för den fortsatta budgetprocessen omsätta dessa inriktningar och prioriteringar i verksamhetsplanen för år 2013.

Följande inriktningar och prioriteringar har gjorts inom de övergripande målen för kommunen.

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Folkhälsa – Fortsatt planera och genomföra samordnade åtgärder för förbättrad hälsa bland kommunens invånare.

Attraktionskraft – Öka kommunens attraktivitet att bo, verka och besöka

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Bredband – Fortsätta arbetet för att genomföra en utbyggnad av bredband för kommunens invånare.

Kollektivtrafik – Fortsatt arbete för en förbättrad kollektivtrafik inom kommunen.

Infrastruktur – Fortsatt arbete för att förstärka infrastruktur och kommunikationer med särskild inriktning mot Riksväg 61.

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Besöksnäring och turism – Genomföra åtgärder enligt handlingsplan för att utveckla besöksnäringen och turism i kommunen.

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Besöksnäring och turism – Genomföra åtgärder enligt handlingsplan för att utveckla besöksnäringen och turism i kommunen.

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare.

Äldreomsorg – Fortsatt arbete för att vidmakthålla kvalitet i äldreomsorgen.

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Mål – Öka skolans förmåga att utifrån elevens behov och förutsättningar skapa möjlighet för denne att nå målen i alla ämnen och kurser.

IT – Fortsatt arbete med digitalisering i skolan som ett medel för ökad måluppfyllelse.



Hälsjöboda

Budget- och verksamhetsplan 2014-2016



Upptredande på Charlotta

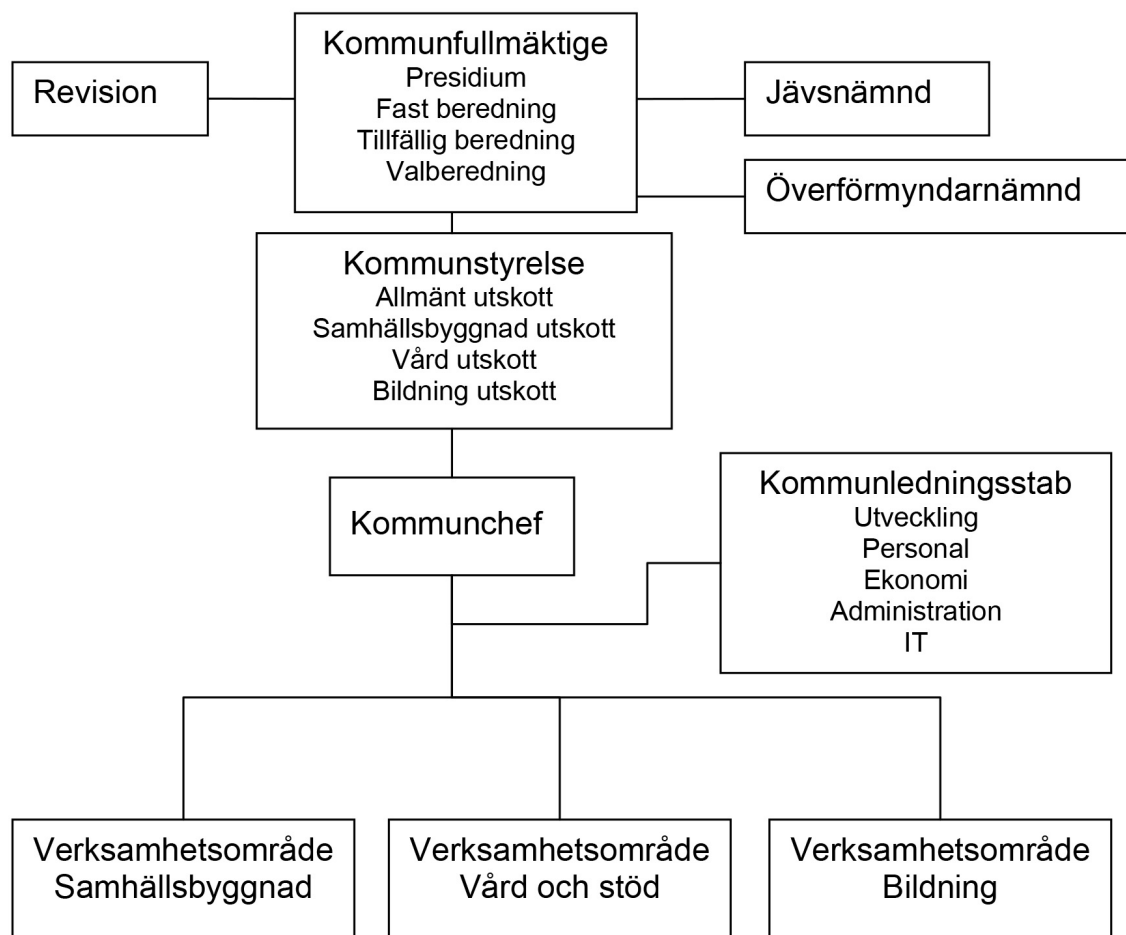
1. Inledning

Styrmodellen i Eda kommun det kommunala innebär att vision, övergripande mål, kännetecken och verksamhetsmål tydligt skall hänga samman med kommunens utveckling och verksamhet. Styrsystemet skall säkerställa en tydlig koppling mellan verksamhetens mål och ekonomin och skapa förutsättningarna för uppföljning och styrning av verksamheten. Planeringsprocessen omfattar en strategisk planering för en rullande treårsperiod. Kommunfullmäktige antar i april den strategiska planen som utgör inriktning för verksamheten med övergripande mål, resurser och planeringsförutsättningar.

Utgående från den strategiska planens mål och resurser utarbetas verksamhetsplanen med verksamhetsmål/delmål, aktiviteter för att nå målen och indikatorer för att följa upp måloppfyllelse samt internbudget. I verksamhetsplanen har övergripande mål uttolkats och konkretiserats i verksamhetsmål/delmål och aktiviteter. Uppföljning av verksamhetsmål/delmål sker mot indikatorer som mäter måloppfyllelse. Verksamhetsplanen utgör även åiterrapportering till kommunfullmäktige hur uppdragen skall nås.

Uppföljning av den strategiska planen och verksamhetsplanerna sker löpande under året i delårsrapporter samt årsredovisningen enligt uppföljningsplan.

2. Organisation





Storgatan Charlottenberg

3. Verksamhetsplaner

3.1 Kommunledningsstab

Politisk verksamhet

I den politiska verksamheten ingår kommunfullmäktige, kommunfullmäktigeberedningar, kommunstyrelse, revision, stöd till politiska partier samt jävsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter.

Kommunens revision består av 5 ledamöter. Revisionskonsulter biträder revisorerna i revisionsarbetet.

Kommunledning

Kommunchefen leder kommunförvaltningen.

Kommunledningsstab

I kommunledningsstaben ingår Utveckling, Personal, Ekonomi, IT och Administration.

Kommunledningsstaben har till uppgift att bedriva omvärldsbevakning, medverka till tillväxt och utveckling för medborgare och näringsliv. Detta uppnås genom effektivt nyttjande av kommunens resurser och verka för ett gott näringslivsklimat.

Kommunledningsstaben skall tillgodose politikernas och förvaltningens behov av kvalificerat och professionellt stöd inom strategiska områden som personal, ekonomi, IT och administration.

Genom ett aktivt utvecklingsarbete inom dessa områden bidrar kommunledningsstaben till en effektiv och professionell organisation i kommunen.

Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer

Bra boendemöjligheter

Arbeta för en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Verksamhetsmål

Utveckla attraktiva områden för boende och rekreation.

Utveckla trygga, säkra och hållbara livsmiljöer.

Aktiviteter för att nå målen

Stöd till kommunstyrelse i det övergripande arbetet med utveckling av kommunen.

Bedriver och medverkar i omvärldsbevakning samt samhällsplaneringen. Arbetar med att skapa förutsättningar för och utveckla folkhälsoarbetet.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Befolkning	Antal invånare	8 505	8 540	8 500
Ohälsotal hos kommun- invånarna	Dagar	40	45	
Arbetslöshet 1)	%	8,6	-	8
(10) Tryggare medborgare	Poäng(100)	64	60	60
(39) Attraktivt att bo och leva	Index(100)	50	50	50

1) Ny indikator 2014

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål

Arbeta för en bra infrastruktur och goda kommunikationer.

Aktiviteter för att nå målen

Medverkar i arbetet att stärka och utveckla infrastrukturen och kollektivtrafiken.

Bevakar utvecklingen inom IT-området så att även kommuninnevånarna och näringslivet ges så bra förutsättningar som möjligt att ta del av den nya tekniken.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Trafik över riksgränsen 1)	Antal fordon	2 481 317	-	2 500 000
Tillgång till fiber 1)	Procent	-	-	5
E-tjänster 1)	Antal	0	10	15

1) Ny indikator 2014

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål

Skapa förutsättningar för ett starkt och differentierat näringsliv. Öka kommunens servicenivå gentemot företagen. Förbättra informationen och dialogen mellan kommunen och företagen. Förbättra marknadsföringen av kommunen och näringslivet. Värna om och bidra till tillväxt i befintliga företag samt stimulera nyetablering av företag.

Aktiviteter för att nå målen

Framgår av Eda kommuns näringslivsprogram med handlingsplan.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
(32) Sysselsättningsgrad	%	64,3	75	75
(33) Nya företag/1 000 invånare	Antal	5,5	5	5
(34) Förändring i antal förvärvsarbete/1 000 invånare	Antal	23,7	>6,0	>6,0



Beredskapsmuseet Järnskog

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare och besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål

Eda kommun ska vara en attraktiv mötesplats för människor. Vi ska skapa förutsättningar för ett rikt fritids- och kulturliv som bidrar till en så bra livskvalité som möjligt. Vi ska utveckla kommunen som besöksmål för turismen och som destination för shoppingturismen.

Aktiviteter för att nå målen

Arbetar med att vidmakthålla bra förutsättningar för och utveckla kulturlivet och folkhälsoarbetet. Arbeta för att utveckla Eda som ett attraktivt besöksmål för turister. En handlingsplan för turismen kommer att tas fram under 2011.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Omsättning detaljhandel (HUI)	Mkr	2 052	2 100	2 100
Detaljhandel försäljning (HUI)	Index(100)	411	400	425
Gästnätter (TEM)	Antal	299 000 ¹⁾	250 000	300 000
Besökande turistbyrå	Antal	51 380	50 000	55 000

1) Avser TEM 2011. Enligt nya mätningen HUI 122 000 gästnätter 2012

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål

Medborgare, brukare och kund

- Levererar tjänster som medborgare, brukare och kunder är nöjda med.
- Öppen dialog med medborgare, brukare och kunder.
- Förvaltningen har hög tillgänglighet och korta handläggningstider.
- Tydlighet med vilka tjänster och servicenivå som vi levererar.

Medarbetare

- Skapa utvecklingsmöjligheter, stimulerande arbetsuppgifter och en god arbetsmiljö.
- Förbättra medarbetarnas hälsa.
- Ökad jämställdhet och mångfald.
- Kommunen skall uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Aktiviteter för att nå målen

Utför service och stöd till politiken, kommunens förvaltning, allmänheten och företag.

Organiserar sekretariat för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott samt övriga nämnder.

Genomför posthantering, registrering och diarieföring av kommunens handlingar samt svarar för kommunens arkiv och arkivtjänst.

Bedriver medborgarservice med kundtjänst som lämnar information, service och vägledning i kommunala ärenden.



Medborgarkontoret

Genomför gemensamma externa och interna informationsinsatser, rådgivning och service i informationsfrågor.

Genomför en personaltjänst som tryggar kommunens personal- och kompetensförsörjning över tiden. Utarbetar policy och riktlinjer samt genomför strategiskt utvecklingsarbete inom personalområdet. Samordnar friskvård, arbetsmiljö och rehabiliteringsarbete.

Genomför kommunens personal- och löneadministration.

Utför ett kvalificerat stöd inom ekonomi- och verksamhetsstyrning som säkerställer en god ekonomisk hushållning. Samordnar upphandlings- och inköpsverksamhet. Genomför kommunens ekonomiredovisning.

Utvecklar och förvaltar kommunens lednings- och informationssystem. Utarbetar strategier och policy för IT-verksamheten.

Genomför drift av den plattform som ligger till grund för IT-verksamheten. Supporterar användare i det dagliga arbetet.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
(1) Tillgänglighet e-post	%	26	75	75
(2) Tillgänglighet telefon	%	44	55	55
(3) Bemötande vid telefonkontakt	%	87	85	85
(13) Valdeltagande	%	Inget val	-	67
(14) Webbinfo	%	73	80	80
(15) Medborgare deltagande	%	63	50	65
Sjukfrånvaro kommunen	%	4,75	4,0	
Sjukfrånvaro Kommunledningsstab	%	4,90	1,80	1,80

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

Vi har en utbildning med hög kvalitet och stimulerar det livslånga lärandet.

Aktiviteter för att nå målen

Stöd till kommunstyrelse i det övergripande arbetet med utveckling av kommunen.

Budget

Internbudget Kommunledningsstaben	2014	2015	2016
Kommunchef	1 160		
Ekonomi och planeringsavdelningen	11 085		
IT avdelningen	6 507		
Administrativa avdelningen	8 653		
Personalavdelningen	6 132		
Utvecklingsavdelningen	2 420		
Ram	35 957	35 957	35957

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ansvar för kommunens hela utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter.

Kommunledningsstab

Kommunledningsstaben är organiserad i fem funktioner Utveckling, Personal, Ekonomi, IT och Administration. Kommunledningsstabens huvudsakliga uppgift är att ge service och stöd till politiken, kommunens förvaltning, allmänheten och företag. Kommunledningsstaben stöder också kommunstyrelse i det övergripande arbetet med utveckling av kommunen. Verksamheten leds av kommunchefen.

Utveckling

Utvecklingsavdelningen ansvarar för kommunens strategiska utvecklingsarbete som omfattar näringslivsutveckling, besöksnäring, informationsverksamhet, infrastruktur, samhällsplanering, omvärldsbevakning och EU-frågor. Arbetet sker strategiskt och i nära samarbete med andra aktörer för att skapa tillväxt och ett bra företags- och innovationsklimat.

Personal

Personalfunktionen ansvarar för strategisk och operativ personalledning. Funktionen skall driva en personaltjänst som tryggar kommunens personal- och kompetensförsörjning över tiden. Ansvarar även för utarbetande av policy och riktlinjer samt eget strategiskt utvecklingsarbete inom personalområdet. Personalfunktionen samordnar friskvård, arbetsmiljö och rehabiliteringsarbete.

Funktionen ansvarar för kommunens personal- och löneadministration.

Ekonomi

Ekonomifunktionen har ett övergripande ansvar för kommunens ekonomistyrning, verksamhetsplanering och budgetering. Funktionen skall tillämpa ett konsultativt arbetssätt. Verksamhetsansvariga skall erhålla ett kvalificerat stöd inom ekonomi- och verksamhetsstyrning som säkerställer en god ekonomisk hushållning. Enheten samordnar arbetet för en effektiv upphandlings- och inköpsverksamhet. Enheten ansvarar för kommunens ekonomiredovisning samt för finansiella frågor.

IT

IT-enheten svarar för utveckling och förvaltning av kommunens verksamhetssystem, samt underhåller och supporterar den plattform som ligger till grund för IT-verksamheten.

Utarbetar strategier och policy för IT-verksamheten. Bevakar tillsammans med övriga värm-landskommuner utvecklingen inom IT-området och infrastrukturen för datakommunikation, så att kommuninnevånarna och näringslivet ges så bra förutsättningar som möjligt att ta del av den nya tekniken. Via kommunens samarbetsavtal med Telia Öppen Fiber är IT-enheten engagerade i utbyggnaden av kommunens fibernät, ett arbete som beräknas ta riktig fart under de närmsta åren.

Administration

Funktionen utgör sekretariat för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott samt övriga nämnder. Avdelningen ansvarar vidare för kommunens posthantering, registrering och diarieföring av kommunens handlingar samt ansvarar för kommunens arkiv och arkivtjänst och administration av politiska val.

Medborgarkontoret svarar för kundtjänst till medborgarna som information, service och vägledning i kommunala ärenden.

Större förändringar

Under planeringsperioden föreslås inga verksamhetsförändringar.



3.2 Bildning

Verksamheten Bildning omfattar förskola, pedagogisk omsorg (f d familjedaghem), förskoleklass, grundskola, skolbarnsomsorg, särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, Svenska för invandrare, musikskola, biblioteksverksamhet, kultur, fritid, turism och folkhälsa. Bildning leds av en verksamhetschef som även är ansvarig tjänsteman inför bildningsutskottet.

Arbetet inom verksamhetsområde Bildnings verksamheter kännetecknas av:

Kvalitet, personalen har rätt kunskap och kompetens för de arbetsuppgifter de utför och alla arbetar utifrån uppdraget att ha barns/elevs/ungdomars bästa i fokus.

Smidighet, det finns tydliga rutiner men också flexibilitet inom verksamheterna, samtidigt som ett positivt bemötande är kännetecknande för alla som arbetar i förvaltningen.

Tillgänglighet, förtroendeskapande samarbetsvilja där information och flexibilitet är viktiga ingredienser.

Småskalighet, som innebär att beslut fattas så nära verksamheterna som det är möjligt.

Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer

Verksamhetsmål:

- Erbjuda förskoleverksamhet i barnens närmiljö.
- Genom ökad fysisk aktivitet och utbildning kring vikten av sunda levnadsvanor, bidra till ökad hälsa hos barn/elever.



Aktiviteter för att nå målen:

- Alla barn/elever ska ges möjlighet till daglig fysisk aktivitet i förskola/skola/fritidshem.
- Alla barn/elever ska få utbildning i kost och livsstilsfrågor.
- Arbetsgrupp för ”Bra mat i Eda”.
- Bildningsverksamheter följer riktlinjerna vad gäller frukost/mellanmål, som ska vara näringsriktiga.
- Inventera skolgårdar och lekplatser så att de lockar till fysisk aktivitet.
- Arbeta drogforebyggande där Edas Ansvar är samordnande.
- Stöd och service genom familjecentralen.
- Eda kommuns elevhälsa arbetar med utgångspunkt i ”ELSA” (elevhälsodatabas)
- Alla grundskolor/gymnasieskolor arbetar aktivt för att förebygga tobaksanvändning.
- Grundskolan i Eda genomför föräldramöten med teman kring alkohol, tobak och drogprevention
- Vid större arrangemang i kommunen genomförs fältarbete tillsammans med andra aktörer.
- Vårdnadshavare erbjuds förskola nära hemmet i mån av plats.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Andel barn som har barnomsorg i närområdet	procent	97	100	100
Redovisning av data i ”Elsa” som direkt relaterar till målet	procent	-	-	
Andel barn/elever som har tillgång till fysisk aktivitet varje dag	procent	-	100	100

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål

- Skapa god tillgång till digitala verktyg och Internetuppkoppling, för både lärare och elever i grund- och gymnasieskola.

Aktiviteter för att nå målen:

- Det finns en IT-grupp för alla Bildningsverksamheter.
- IT-gruppen ansvarar för Bildnings IT plan, där det ingår att samordna inköp.
- Lärare utbildas i att använda digital teknik som ett arbetsredskap

Indikatorer	Enhet	Utfall2012	Plan 2013	Mål 2014
Fungerande internetuppkoppling finns på alla enheter	antal	5 av 6 skolor	6 av 6 skolor	6 av 6 skolor
Antal elever/digitalt verktyg	antal	Guby 5,79 Hierne 6,7 Gun 5,0 Gärd 4,7 Afors 8,5 Gymn 6,4	10	4



Hierneskolan

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål:

- Genom ett entreprenöriellt ledarskap hos pedagogerna möjliggöra och uppmuntra entreprenörskap bland barn/elever i för-, grund- och gymnasieskola.

Aktiviteter för att nå målen:

- Rektor/förskolechef följer upp med arbetslag/den enskilde pedagogen hur de medverkar till att ett entreprenöriellt lärande genomsyrar verksamheten
- Grundskolan och gymnasieskolan samverkar med Ung företagsamhet och Framtidsfrön.
- Skapa projekt/aktiviteter som uppmuntrar entreprenöriellt lärande.
- Elever har prao i år 8 och år 9.
- Turistbyrån medverkar i att samla, marknadsföra och sälja de produkter och tjänster som lokala entreprenörer erbjuder.

Indikatorer	Enhet	Utfall2012	Plan 2013	Mål 2014
Ökad måloppfyllelse hos eleverna i grundskolan	procent	86	85	90
Turistverksamheten:	Antal	51 400	50 000	70 000
Antal besökande vid turistbyrån				
Turismindustrins omsättning	Kronor	454	460	460
Antal årsverken inom turismindustrin	Antal	326	330	340

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål:

- Vi ska skapa förutsättningar för ett rikt fritids- och kulturliv.
- Verksamheterna ska samarbeta med föreningslivet i kommunen, t ex genom ”Smartis”, skolskogar, barn- och ungdomsverksamheten och i samband med olika arrangemang.
- Musikskola ska finnas tillgänglig för alla grundskole- och gymnasieelever i kommunen.
- Folkbiblioteken ska vara kommunens centrum för litteratur, kultur och information.

Aktiviteter för att nå målen:

- Genom olika samverkansgrupper både internt och externt verka för att utveckla fritids- och kulturutbudet i egen regi och i samverkan med föreningslivet
- Fritidsanläggningar med möjlighet för en rad olika fritidsaktiviteter finns runt om i kommunen (kommunala och föreningsdrivna)
- Fritidsgårdsverksamhet ska erbjudas i kommunen
- Genom elevråd och ungdomsråd ge möjlighet till delaktighet för barn/ungdomar i Eda
- Genom kommunens föreningsstöd ge föreningslivet möjlighet till ekonomiskt stöd
- Det pågår en översyn av fritidsgårdsverksamheten tillsammans med ungdomsrådet
- Musikskolan marknadsför sin verksamhet så att alla elever och föräldrar har tillgång till information och eleverna ges likartade förutsättningar att delta
- Bibliotek finns i Charlottenberg, Åmotfors och Koppom

Indikatorer	Enhet	Utfall2012	Plan 2013	Mål 2014
Biblioteksverksamheten:				
Antal besökande	antal	73511	85000	90000
Antal utlån		7,7	8,0	7,7
Museerna:				
Antal besökare	antal	11 104	12 100	12 300
Kulturverksamheten:				
Antal kulturarrangemang	antal	33	35	40
Antal deltagare		-	-	?
Musikskolan:				
Antal elever	antal	189	220	220
Föreningslivet:				
Antal föreningar	antal	150	150	150
Antal barn/ungdomsaktiviteter		2 520	3 000	3 100
Fritidsgårdsverksamheten:				
Antal besökande	antal	1 773	3 000	800
Folkhälsoverksamheten:				
Antal aktiviteter	antal	20	20	15
Antal deltagare		2 630	2 500	1 500
Fritidsanläggningarna:				
Antal besökande	antal	144 000	145 000	146 000
Simskolan:				
Antal deltagare	antal	101	80	80



Näfveds skola

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål:

- Bildning ska samverka med övriga verksamheter i förvaltningen kring barn och unga

Aktiviteter för att nå målen

- Utveckla samverkan med IFO samt med andra aktörer genom lokala SSP-team och nätverksträffar
- Fungerande barnhälsoteam finns i alla kommundelar.
- Familjecentralen ger stöd och service

Indikatorer	Enhet	Utfall2012	Plan 2013	Mål 2014
Redovisning av vilka forum för samverkan som finns	Antal och benämning	-	Framtidsgrupp Barnhälsoteam	Familjecentral Framtidsgrupp Barnhälsoteam
Redovisning av verksamheter som deltar i arbetet kring barn och unga	Antal och benämning	-	-	SSP-team Samverkan köpcenter-polis-kommun Samtidiga möten

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

- Skapa förutsättningar för alla barns/elevs lärande, så att måluppfyllelsen ökar.
- Genom ett aktivt likabehandlingsarbete skapa en trygg skolgång.



Morokulien

Aktiviteter för att nå målen

- Lärarna i Eda undervisar i enlighet med sin behörighet och ämneskompetens
- Utvecklingsarbete pågår på alla enheter i syfte att utveckla undervisningen.
- Utvecklingsarbetet samordnas av rektor/förskolechef tillsammans med lärledare
- Alla elever som behöver får studiehandledning på sitt modersmål, samt undervisning i modersmålet och svenska som andraspråk.
- Kommunen samverkar med andra utbildningsanordnare för att ge invånare möjlighet till studier i behovsanpassad studiemiljö.
- Forum finns i alla verksamheter – där man träffas regelbundet för att följa upp elevernas upplevelse av trygghet
- Arbetsmiljö och trygghet lyfts på APT

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Elevernas måluppfyllelse avseende betyg (fullst. avgångsbetyg)	procent	86	85	100
Elevernas måluppfyllelse avseende nationella prov	procent	Sv 74 Ma 88 Eng 90	85	100
Andel elever som är behöriga till gymnasiet	procent	Guby 93 Hierne 88	90	100
SKL enkät år 5 och år 8 Jag känner mig trygg i skolan	procent	-	-	100
Antal likabehandlingsärenden per enhet	antal	-	-	0

Budget

Internbudget Drift

Internbudget Bildning	2014	2015	2016
Verksamhetschef	42 760		
Gårdesskolan	8 752		
Gunnarsbyskolan	42 049		
Förskola Adolfsf/Koppom/Åmot	18 366		
Hierneskolans/Adolfsfors/Gunnerud	27 620		
Förskola Charlottenberg med omnejd	18 111		
Gymnasieskolan	20 302		
Fritid/Folkhälsa/Turism/Kultur	9 906		
Ram	187 866	187866	187866

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområde Bildning

Verksamheten Bildning omfattar förskola, pedagogisk omsorg (f d familjedaghem), förskoleklass, grundskola, skolbarnsomsorg, sarskola, gymnasieskola, gymnasiesarskola, biblioteksverksamhet, kultur, fritid, turism och folkhälsa.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamhet anordnas i förskola och i pedagogisk omsorg. För de föräldrar som arbetar eller studerar erbjuds barnomsorg utifrån tillsynsbehovet. För barn till arbetslösa och till föräldralediga erbjuds barnomsorg 15 timmar per vecka. Alla barn från 3 års ålder erbjuds kostnadsfri allmän förskola omfattande 525 timmar per år.

Sammantaget beräknas drygt 400 barn vara i behov av förskoleverksamhet under 2013. Antalet platser i pedagogisk omsorg är ca 20. I kommunens förskolor finns ca 375 platser.

Grundskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg

Läsåret 2013/2014 finns 741 elever i förskoleklassen och grundskolan. Elevantalet har hittills minskat under ett antal år men beräknas stanna på nuvarande nivå en period för att om ca 5-6 år öka något. Nuvarande skollokaler har dock utrymme för 1050 elever.

Undervisningen bedrivs på fem skolenheter, varav två enheter erbjuder undervisning i år 7-9.

Fritidshemsverksamheten bedrivs integrerat med förskoleklassen och grundskolan. Barn som är placerade i pedagogisk omsorg flyttas till fritidshem, när barnet börjar i förskoleklass. Under 2013/2014 beräknas 300 barn vara i behov av skolbarnsomsorg.

Grundsärskola

Kommunens grundsärskola bedrivs på Gunnarsbyskolan. Totalt finns för närvarande 6 elever inom den obligatoriska grundsärskolan.

Gymnasieskola

Gymnasieutbildning bedrivs i nationella program samt de fem introduktionsprogrammen. Kommunens gymnasieskola erbjuder 3 nationella program, restaurang- och livsmedelsprogrammet, hotell och turismprogrammet, samt industritekniska programmet. All undervisning bedrivs i Åmotfors.

Läsåret 2013/2014 studerar totalt 85 elever vid kommunens gymnasieskola.

Introduktionsprogrammet har för närvarande 28 elever inskrivna.

Eda kommun utgör tillsammans med övriga Värmlandskommuner ett samverkansområde för gymnasieutbildningar.

Från och med hösten 2013 bedriver Eda kommun både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning i egen regi.

Svenska för invandrare (SFI) bedrivs sedan januari 2011 i Eda kommun. Elevantalet varierar mellan 30 och 50 elever.



Julia provar på att blåsa glas på Glasmuseet

Gymnasiesärskola

I kommunen finns 3 nationella program, programmet för hotell restaurang och bageri, programmet för fastighet, anläggning och byggnation samt programmet för administration, handel och varuhandling. 12 elever studerar vid gymnasiesärskolan under läsåret 2013/2014. Undervisningen är förlagd till Åmotfors.

Inom bildningsverksamheten finns även ett elevhem i Åmotfors. Elevhemmet är till för gymnasiesärskoleelever som behöver boende under veckorna och eleverna kommer främst från andra kommuner, men även kommunens egna ungdomar kan erbjudas plats under högst ett läsår. Elevhemmet är nu under avveckling.

Bibliotek

I kommunen finns ett huvudbibliotek i Charlottenberg och biblioteksfilialer i Koppom och Åmotfors. Verksamheten riktar sig till en bred allmänhet och omfattar kulturupplevelser, lärande och samhällsinformation.

Musikskola

Musikskolan erbjuder frivillig musikundervisning för barn och ungdomar i kommunen men skall även finnas till hands för kommunens övriga invånare som musikalisk resurs.

Fritidsverksamhet

I fritidsverksamheten ligger ansvar för att arbeta övergripande med att säkerställa och utveckla fritidsutbudet inom föreningslivet. Den fritidsverksamhet som bedrivs runt om i kommunen består till största delen av fritidsaktiviteter som anordnas av föreningslivet. Föreningslivet är en mycket viktig samverkanspartner för kommunen. Det finns ca 150 aktiva föreningar i kommunen.

Vidare ingår ansvar för administration av kommunalt stöd i olika former samt skollovsverksamhet, upplåtelsen av kommunens fritidsanläggningar. I verksamheten ingår även ansvar för skötseln av vandringsleden Finnskogsleden och Glaskogens Naturreservat i samverkan med Arvika och Årjängs kommuner. Dessutom ingår utdelande av Eda kommuns Idrottspris och Ungdomsledarpris, samt en myndighetsutövning – beslut om lotteritillstånd.

Turistbyråverksamhet

Vid Morokulien Infocenter bedrivs turistbyråverksamhet i form av turistinformation, allmän service till besökare, såsom information om mat, logi, besöksmål, upplevelser och arrangemang, bokning/uthyrning av stugor, hotell, lokaler, konferenser, valutaväxling, taxfree, försäljning av souvenirer och det arbetas med en evenemangskalender.

Kulturverksamhet

I verksamheten ingår ansvaret för kommunens allmänna kulturverksamhet.

Till största delen handlar det om kulturaktiviteter som bedrivs av kulturföreningar. Föreningslivet är en mycket viktig samverkanspartner för kommunen.

I uppgiften ligger att arbeta för att utveckla kulturlivet inom kommunen.

Vidare ingår ansvar för administration av kommunalt stöd i olika former till kulturarrangemang och olika verksamheter inom studieorganisationer.

Inom arrangemangsverksamheten finns Ung Kultur Möts (UKM), som är en årlig festival för ungdomar i åldern 13-20 år, med olika former av kulturella uttryck, dans, musik, teater, konst.

Vidare ingår ansvaret för kommunens konstinnehav, inköp av ny konst, utlåning och underhåll av konst. Dessutom ingår utdelande av Eda kommuns Kulturpris.

Ledningsgruppen inom bildning

Under 2012 genomgick Bildnings ledningsgrupp en ledningsutveckling som syftar till utveckling av ledarskapet och effektivisering av organisationen och dess arbete. Under 2013 vidareutvecklades detta arbete och 2014 - 2016 kommer ledningsgruppen att arbeta vidare genom att tillsammans arbeta fram en långsiktig framtidsplan som bland annat syftar till att stärka Bildnings varumärke. Man kommer också fortsätta att internt arbeta med att utveckla ledarskapet och organisationerna genom att använda ledningsgruppen och dess samlade kompetens i förbättringssyfte. Målet är att ledningsgruppen ska arbeta med god framförhållning och effektivitet för att möta de utmaningar framtiden ställer verksamheterna inför.

Större förändringar

Verksamhetsmässiga och ekonomiska förändringar 2014 – 2016:

Effektiviseringar:

- Idrottsundervisningen vid Gärdesskolan kommer att bedrivas i Gärdeshallen från och med 2014. Gymnastiksalen vid Gärdesskolan kan istället hyras ut externt.
- Elevhemmet som är knutet till gymnasiesärskolan i Åmotfors kommer att avvecklas successivt på grund av minskat behov av platser. Det finns ett uppdrag att se över om LSS-verksamheten kan samordnas med elevhemmet och använda de väl lämpade lokalerna i framtiden.
- Personalbemanningen vid kommunens bibliotek ses över och en neddragning ska genomföras. Neddragningen kommer att påverka öppettiderna.
- Musikskolans avgift höjs för dem som deltar i verksamheten.
- En översyn av kommunens bidrag till föreningar samt en neddragning genomförs.
- Fritidsgårdsverksamheten i Eda kommun får en halverad budget och verksamheten minskas därmed med minskat öppethållande till följd.
- Hyra av kontorslokaler i Långholmen, Charlottenberg, upphör från 1 januari 2014.

Ökade behov:

- IT-uppbyggnaden vid skolorna i kommunen måste fortsätta om eleverna ska nå de nationella målen som finns kring Informations- och Kommunikations Teknik(IKT) inom i stort sett samtliga ämnen i grundskolans och gymnasiets kursplaner. Behoven 2014 är främst utbyte av alltför gamla klassrumsdatorer samt att ge möjlighet att införskaffa klassrumsuppsättningar av bärbara datorer. Totalt tilldelas 500 tkr.
- Eda kommuns familjecentral kommer att öppna under januari 2014. Den helårskostnad som uppstår finns inte budgeterad. Budgeten för verksamheten måste därför utökas med 400 tkr.
- Under hösten 2013 öppnades en ny förskoleavdelning vid Gärdesskolan. Verksamheten är inte budgeterad under 2013 och därför måste 1 500 tkr tillskjutas för att bygga upp en budget för detta ändamål.
- Inför höstterminen 2013 beslutade riksdagen om en utökad timplan i matematik för eleverna i grundskolans åk 1-3. Ett statsbidrag för detta ändamål finns tillagt i kommunens totala statsbidragstilldelning. Beslut om utökad budget med 300 tkr
- Förskoleverksamheten måste budgetera för vikariekostnader med ca 300 tkr. Dessa kostnader togs i stort sett bort under 2012 då verksamheten skulle effektiviseras. I verkligheten måste förskolorna använda vikarier främst vid fortbildning och för att få ut planeringstid för personalen.
- De interkommunala kostnaderna för elever som väljer att gå i en annan kommuns grundskola eller gymnasieskola har ökat under 2013. Detta medför att budgeten för dessa kostnader kommer att utökas med 3 800 tkr.



Bror Aronsson underhåller på församlingshemmet i Köla

3.3 Verksamhet Vård och stöd

Verksamheten Vård och stöd ska tillförsäkra enskilda individer skälig levnadsnivå eller, i förekommande fall goda levnadsvillkor, god och säker hälso- och sjukvård genom att förebygga eller lösa behov utifrån sociala problem, funktionsnedsättning, åldrande eller sjukdom. Verksamheten ska ge god vård och meningsfull omsorg till invånarna i Eda kommun. Stor hänsyn ska tas till människornas speciella önskemål.

Vård och stöd ska bedriva sin verksamhet med tillämpning av lagstiftning, kommunala policydokument samt i sin myndighetsutövning ta stor hänsyn till den enskildes behov.

Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer

Bra boendemöjligheter

Verksamhetsmål

Skapa en trygg och bra boendemiljö för kommunens äldre och funktionshindrade.

Aktiviteter för att nå målen

- Regelbunden inventering genomförs avseende behovet av boendeplatser.
- Effektiv planering genomförs av en boendegrupp, i nära samarbete med boståndshandläggare och närstående, för att tillgodose behovet av boende med rätt vårdinriktning.
- Beslutet om boende ska verkställas inom 3 månader.
- Önskemål om parboende tillgodoses enligt gällande lagstiftning.
- Särskilda boenden och servicelägenheter med godkänd standard finns i alla tätorter.
- Gruppboenden (LSS) med godkänd standard finns i Åmotfors.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Antal platser				
Särskilt boende + korttidsplats demens	st	89 + 5	89 + 5	95 + 5
Gruppboende LSS	st	20	21	23
Antal verkställda beslut inom 3 mån				
Särskilt boende	st	35	20	25
Gruppboende LSS	st	3	1	3
Antal ej verkställda beslut (kö)				
Särskilt boende	st	6	3	0
Gruppboende LSS	st	0	0	0

Goda kommunikationer

Verksamhetsmål

Skapa bra förbindelser för äldre och funktionshindrade inom kommunen, för arbete och fritid.

Aktiviteter för att nå målen

- Via trafikhuvudmannen Värmlandstrafik AB finns behovsprövad länsfärdtjänst och riksfärdtjänst att tillgå för invånare med funktionshinder, för arbete och fritid. Det bör under året verkas för att ett nytt regionalt avtal tecknas, som reglerar bärhjälp mellan kommunens olika enheter och för att underlätta genomförandet av resor även när tillgängligheten in/ut ur egna hemmet är begränsad.
- Vid behov finns resor med taxi till dagverksamheter med biståndsbedömda insatser samt till andra gruppverksamheter.
- Inom gruppboende LSS ges möjlighet till resor med verksamhetens bussar.
- Behov av bättre allmänna kommunikationer finns för att underlätta för invånare att besöka sina anhöriga på boenden samt utträta ärenden i tåtorterna, bland annat på apoteket.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Antal enkelresor till dagverksamhet				
SoL - demens, socialpsykiatri HSL -rehabilitering, LSS - sysselsättning	st	1 719	1 680	1 680

Upplevelser

Verksamhetsmål

Erbjuda ett berikande kultur- och fritidsutbud för kommunens äldre och funktionshindrade.

Aktiviteter för att nå målen

- Genom avtal med Röda Korset samordnas aktiviteter som sång, musik, bingo, hantverk, målning och högläsning, för daglediga och äldre vid "Träffpunkten" i kommunens tre tätorter.
- Seniorträning under ledning av rehabiliteringspersonal.
- Länsdanser för funktionshindrade anordnas i samarbete med övriga kommuner.
- Inom gruppboende LSS ges möjlighet att tillsammans med personal åka på olika typer av fritidsaktiviteter.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Antal deltagare				
Träffpunkten, snitt	st	70	70	70
Seniorträning, snitt	st	11	13	20



Rosariet i Koppom

Offentlig service

Vård och stöd ger god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare samt de som vistas här då lagstiftningen föreskriver detta

Verksamhetsmål

Den enskilde ska känna sig trygg i sina kontakter med Vård och stöd. Kontakten ska kännetecknas av tydlighet, respekt och tillit. Verksamheten ska verka för kontinuitet, tillgänglighet och hög rätts-säkerhet. Vårt kunskapsbaserade arbete bygger på en omvärldsbevakning, helhetssyn och förebyggande arbete. Verksamheten ska verka för god kvalitet. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka och ha inflytande i sin dagliga livsföring. Verksamheten ska tillhandahålla aktuell och lättillgänglig information samt skapa förutsättningar för mötesplatser.

Kommunens hälso- och sjukvård ska vara av god kvalitet och med god hygienisk standard samt tillgodose den enskildes behov av trygghet i vård och behandling.

En god patientsäkerhet ska finnas. En säker hantering av hjälpmedel ska finnas.

Region Värmland driver projektet ”Nya perspektiv” där Landstinget och länets samtliga kommuner deltar. Fyra fokusområden har pekats ut där gemensamma målsättningar antagits. Områdena är ”Den sårbara familjen”, ”Riskbruk och riskbeteende”, ”Psykisk hälsa” och ”Äldres hälsa”. Målsättningarna gäller för Eda kommun som för Värmland i övrigt.

Personella mål inom verksamheten

All personal ska

- ha god kunskap om verksamhetens värdegrund
- ha adekvat utbildning
- erbjudas kompetensutveckling
- Aktiviteter för att nå målen
- Medborgare, brukare och kund.

Vård och stöd övergripande:

- Utveckla arbetet med genomförandeplaner som regelbundet kan följas upp.
- Genomförandeplaner ska följas upp var tredje månad.
- Fattade beslut ska verkställas inom tre månader.
- Insatser ska följas upp inom sex månader.
- Planeringsdagar för personalen genomför en gång per år, där vi skapar gemensamma mål, struktur och rutiner avseende det dagliga arbetet.
- Ökad satsning på fortbildning/kompetensutveckling av personal för bibehållen kvalitet på arbetet som utförs.
- Omvärldsbevakning genom kontakter med andra kommuner och myndigheter.
- En översyn av anhörigstödsarbetet görs under 2014.

Kommunal hälso- och sjukvård:

- Skapa en god följsamhet av personal avseende hygienrutiner inom verksamheten. Mäts en gång per halvår, på särskilt boende kontroll genom hygienombud och i hemvården kontroll genom självskattning.
- Skapa goda rutiner för en säker läkemedelshantering i verksamheten. Avvikelse mäts en gång per halvår, gäller ej avvikelser i samband med egenkontroll.
- Skapa goda rutiner för en säker kontakt med andra vårdgivare. Avvikelse mäts en gång per halvår.
- Skapa goda rutiner för en säker hantering av hjälpmedel. Avvikelse mäts en gång per halvår.



Seniorcruising

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Hygienmätning personal				
- särskilt boende och korttidsboende	%	66	85	85
- hemvård	%	94	95	95
Avvikelse läkemedelshantering				
- särskilt boende	st	17	15	15
- hemvård	st	10	5	5
- korttidsvård	st	3	3	3
Avvikelse kontakt andra vårdgivare	st	17	15	15
Avvikelse säker hantering hjälpmedel	st	1	2	2

Vård och omsorg:

- Verksamheten ingår i ett Värmlandsprojekt för implementering av nationella riktlinjer för demensvård.
- Färdigställa och följa upp intern demensutredning.
- Öka samarbetet med Landstinget i Värmland för att utveckla uppsökande verksamhet av kommunens demenssjuksköterska.
- Vidareutveckla dagverksamheten för dementa.
- Fortsätta det förebyggande arbetet med uppsökande verksamhet inom viss åldersgrupp, t.ex. genom informationsträffar.
- Bibehålla hemrehabilitering och rehabiliterande förhållningssätt inom hemtjänsten.
- Vidareutveckla dokumentation genom system och metoder, till detta behövs utpekad systemadministratör.
- Bibehålla det förebyggande arbete inom samtliga enheter, bl.a. genom registrering i kvalitets-system som ”Senior Alert”, BPSD och fallförebyggande arbete.
- Utveckla biståndshandläggning, beslut och uppföljning samt utöka möjligheten för den äldre att mer påverka innehållet i insatsen.
- Fortsätta arbetet med att effektivisera hemtjänsten i enlighet med förslagen i extern och intern utredning.
- Pröva att arbeta med s.k. hemtagningsteam för direkt hemgång efter sjukhusvistelse.
- Öka samarbetet med Landstinget i Värmland för att utveckla uppsökande verksamhet av kommunens demenssjuksköterska.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Hemvård	timmar	i Laps Care	i Laps Care	i Laps Care
Antal vårdtagare, snitt	st	181	185	180
Antal timmar, snitt	st	7 576	7 600	7 600
Korttidsvård Åmottfors				
Beläggning antal platser, snitt	%	87	94	85
Antal dygn med betalningsansvar till LIV	st	5	10	5

Individ- och familjeomsorg:

- Aktivt utveckla arbetsmetoder, förhållningssätt och samarbetsformer för att bemöta det ökade antalet ansökningar om försörjningsstöd. Exempel på samarbete är AME.
- Fortsätta följa antal anmälningar om barn som far illa, antal utredningar och de insatser som följer.
- Utveckla det förebyggande arbetet genom införande av öppenvårdsteam och öppnande av Familjecentralen i samarbete med verksamheten Bildning och Landstinget i Värmland.
- Öppenvårdsmottagning för medborgare med alkohol- och drogproblem.
- Fortsätta samarbetet med Landstinget i Värmland inom psykiatrin.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Antal hushåll med försörjningsstöd, snitt	st	78	80	80
Antal anmälningar barn & unga	st	248	220	225
Antal utredningar barn & unga	st	78	75	75
Antal barn i familjehem	st	27	24	25
Antal barn i institutionsvård, HVB	st	13	4	4

LSS-verksamhet och socialpsykiatri:

- Fortsätta arbetet med att öka rättssäkerheten för brukarna inom verksamheten, genom att utöka kunskaperna i social dokumentation hos all personal.
- Fortsätta arbetet med att införa genomförandeplaner för brukarna.
- Fortsätta samarbetet med Landstinget i Värmland inom psykiatrin och vuxenhabiliteringen, handledning av personal.
- Fortsätta samarbetet med Individ- och familjeomsorgen för brukarens bästa.
- Fortsätta skapa en bättre arbetsmiljö för kommunens personliga assistenter.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Antal brukare med genomförandeplan inom LSS	%	70	100	100
Antal brukare med personliga assistenter				
- intern utförare	st	1	2	4
- extern utförare	st	10	10	8
Antal brukare i daglig verksamhet	st	19	20	20
Antal brukare inom socialpsykiatrin, snitt	st	40	42	45



Gunnarsbygårdens Demensboende



Äldredag på Biblioteket i Charlottenberg

Budget 2014

Driftplan

Internbudget Vård och Stöd	2014	2015	2016
Verksamhetschef	13 152		
IFO	25 728		
Områdeschef VoO Koppom, ordinärt och särskilt boende	18 597		
Områdeschef VoO Åmotfors, ordinärt och särskilt boende	17 905		
Områdeschef VoO Charlottenberg ordinärt och särskilt boende	18 133		
Områdeschef VoO resursenhet, sjuksköterskor, korttid, sjukgymnast/arbetsterapeut, bostadsanpassning	24 194		
Områdeschef VoO demensenhet Charlottenberg	13 359		
LSS och socialpsykiatri	24 802		
Ram	155 870	155870	155870

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhet Vård och stöd

2014 kommer för Vård och stöd att vara ett år med nya utmaningar som ställer stora krav på personal inom verksamheten. I budgetram har verksamhetsområdet tillförts 7 mkr vilket möjliggör en mer realistisk kostnadsbudget.

För att Vård och stöds verksamheter ska vara framgångsrika och nå uppsatta mål samt ett positivt ekonomiskt resultat, krävs att det arbetas vidare med att skapa bra förutsättningar för personalen att möta de behov som finns hos våra kommuninvånare. Det handlar framförallt om långsiktighet, fokus på förebyggande arbete och kvalitet, tydliga mål, uppföljning och kontinuerlig utvärdering av verksamheten och inte minst samverkan inom och utanför kommunen.

Verksamheten Vård och stöd ansvarar för myndighetsutövning jämlikt vissa speciallagar, socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om bostadsanpassningsbidrag, lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), och lag om assistansersättning (LASS).

Vård och omsorg

– Gemensamt är professioner som har hela kommunen som arbetsfält. Det är sjuksköterskor, assistenter, rehabiliteringspersonal som arbetsterapeuter och sjukgymnaster samt undersköterskor i nattpatrullen. Sjuksköterskor, demenssjuksköterska, arbetsterapeuter och sjukgymnaster bedriver hälso- och sjukvård. Sjuksköterskeinsatserna sker dygnet runt.

– **Äldreboende** med olika inriktningar finns i Charlottenberg, Koppom och Åmotfors. Enheterna är bemannade dygnet runt.

– **Hemtjänst** kan efter behovsbedömning erbjudas personer som på grund av funktionsnedsättningar behöver stöd i det egna hemmet. Insatserna kan utföras dygnet runt. Personal inom hemtjänsten utför även hälso- och sjukvårdsinsatser.

– **Demensvård** riktar sig till personer med demensdiagnos. Demensvården kan vara permanent boende, korttidsplats och dagverksamhet. Kommunens demenssjuksköterska kan erbjuda stöd och råd till den enskilde och dennes anhöriga samt samverka med Landstingets personal i samband med utredning och behandling.

– **Korttidsplats** kan efter behovsbedömning erbjudas under en begränsad tid. Anledning till vistelse på korttidsplats kan vara rehabilitering, anhörigavlastning, i väntan på särskilt boende eller vård i livets slutskede.

– **Hemrehabilitering** innebär rehabiliterande insatser i hemmet med syfte att öka den enskildes förutsättningar att bo kvar i det egna hemmet.

– **Hjälpmedelsförskrivning** är en del i vård-, rehabiliterings- och habiliteringsprocessen.

– **Bostadsanpassning** ger den enskilde möjlighet att ansöka om bidrag från kommunen för att anpassa bostaden och på så sätt underlätta kvarboende i det egna hemmet.

LSS-verksamheten riktar sig till personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar. Funktionsnedsättningen skall innebära betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och innebära omfattande behov av stöd eller service. Lagen är en så kallad rättighetslag och garanterar goda levnadsvillkor.

Socialpsykiatri erbjuder personer med psykisk funktionsnedsättning stöd för att öka möjligheterna till en skälig levnadsnivå och delaktighet i samhället.

Myndighetsenheten består av biståndsenheten och individ- och familjeomsorgen.

Biståndsenheten utför utredningar och fattar beslut om rätt till insatser inom SoL och LSS, till äldre och individer med fysiska och psykiska funktionshinder.

Individ och familjeomsorgen arbetar med handläggning av försörjningsstöd, olika yttranden till myndigheter, utreder och beviljar insatser till barn- och unga, vuxna missbrukare, flyktingar och ensamkommande barn, familjerätt, råd och stöd, ekonomisk rådgivning, skuldsanering, dödsboanmälan och förmedlingskonto. Avdelningen samverkar aktivt med AME, AF, FK och skola. Avdelningen deltar i olika externa nätverk och samverkar med grannkommuner angående familjerådgivning och kvinnojour. Avdelningen ansvarar för POSOM.

Öppenvårdsmottagningen är en del av individ- och familjeomsorgen och erbjuder personer med alkohol- och drogproblem samt deras anhöriga, stöd och behandling.

Anhörigstöd finns i olika former som avlastning i hemmet, dagverksamhet och samverkan med frivilligorganisationer. Stöd kan till exempel erbjudas av anhörigsamordnare eller demenssjuksköterska. Kraven på kommunen att ge anhörigstöd har skärpts i lagstiftningen och omfattar nu alla verksamheter.

Dessutom finns administrativt stöd och service från centralt placerad administratör, ledning med verksamhetschef och områdeschefer samt en medicinskt ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAS/MAR).



Utsikt från Hiernegården

Större förändringar

Under planeringsperioden föreslås följande verksamhetsförändringar.

Förändringar som föreslås gälla från 2014:

Hemtjänsten är ett stort utvecklingsområde de kommande åren. Av den anledningen pågår en intern och en extern översyn med inriktning på effektivitet, beslut och uppföljning. Dessutom pågår en utredning om förutsättningar att införa LOV (Lag om valfrihet) inom hemtjänsten. Dessa översyner kommer att resultera i flera olika förändringar av verksamheten. Sammantaget är avsikten med förändringarna att öka inflytande och valmöjligheter för hemtjänstens brukare, skapa en lugnare verksamhet med en bättre kontinuitet samt i övrigt ge förutsättningar för en bra effektivitet i planering och resursutnyttjande. Hemtjänstens verksamhet är inte konstant och därför svårdimensionerad.

Bl.a. planeras följande förändringar:

- Ny organisation för hemtjänsten
- Förändrat resursfördelningssystem
- Förbättrat kontaktmannaskap
- Förändrade biståndsbeslut
- Tydliga genomförandeplaner för alla

- Förstärkt hemtjänst vid hemgång.
- Tidigare beslutade konverteringar av förstärkningstimmar till tillsvidaretjänster.

Förändringarna genomförs successivt under slutet av 2013 och början av 2014.

Den stora förändringen inom äldreomsorgen är omstruktureringar i de särskilda boendena. Frågan om nya boendeplatser ska utredas och vara klar i mars 2014.

Detta möjliggör för kommunen att erbjuda platser i särskilt boende till de som har stora hemtjänstinsatser och önskar flytta till äldreboende. Vård och stöd gör en tydlig markering, att hemrehabiliteringen ska utvecklas. Åtgärden ska ses som en kvalitetshöjning för den enskilde samtidigt som det är ett sätt att effektivisera och ekonomistyra. Att underlätta kvarboende är ett viktigt uppdrag för verksamheten.

Införandet av databaserat dokumentationssystem till journalföring för omvårdnadspersonal är prioriterat under 2014. Detta behövs både ur kvalitets- och effektivitetssynpunkt samt för patientsäkerheten.

En investering görs för att anpassa befintligt konferensrum på korttidsvården, Resursenheten, för att det ska kunna nyttjas som två platser i samband med överbeläggning. Detta möjliggör i sin tur ombyggnation av den andra delen av korttiden till kontor för biståndshandläggare och planerare.

Antalet personer med demensdiagnos ökar inom kommunen. En fortsatt satsning behöver göras genom tidiga insatser i hemmet, anhörigavlastning via korttidsplats, dagverksamhet och plats i särskilt boende. En handlingsplan för demensvård upprättades 2012 och arbetet med att implementera de nationella riktlinjerna fortgår i samverkan med övriga kommuner i Värmland. En viktig del är att utveckla ett bra samarbete mellan kommunen och Landstinget i Värmland för att få en effektiv fungerande vårdkedja. Under 2014 implementeras och de nya reglerna om biståndsbeslut och uppföljning av dementa i särskilda boenden.

Inom LSS verksamheten kommer det vara nödvändigt att tillskapa ökat antal gruppboendeplatser då fler personer beviljats insatsen. Det är en jämn ström av ansökningar om gruppboende och för tillfället finns det inga lediga platser på något boende. Det nyaste boendet, Vargen, är beläget inom ett vanligt bostadsområde och här måste ett beslut tas om verksamheten ska vara kvar där eller flytta. Alla lägenheter i trapphuset är nyttjade och det är problem att få tillgång till nya lägenheter från Eda Bostads AB. En utredning om behov och möjligheter att tillskapa nya lägenheter i bostad med särskild service startas under 2014.

Vårdtagare som beviljas daglig verksamhet enligt LSS ökar. För närvarande är det fullt på dagcenter och vårdtagarnas behov gör att det är ytterst svårt att hitta platser utanför LSS verksamheten. Behov finns av att utöka verksamheten och även hitta nya arbetsuppgifter utanför dagcenter till Kulans vårdtagare för att frigöra lokaler till vårdtagare med andra typer av svårigheter. Det måste också hittas lösningar för att ytterligare kunna anpassa verksamheten utifrån den enskilde vårdtagarens behov.

Kompetenshöjning behövs inom flera delar av verksamheten, inte minst kurskurser inom exempelvis autism. Det finns flera synnerligen svåra vårdtagare med stor problematik kring sina funktionsnedsättningar. För närvarande finns ingen som använder eller kan med systemet Pro Capita inom LSS, något som är synnerligen viktigt vad gäller dokumentation och verkställande av beslut.

Ökade resurser satsas på uppföljning av LSS-insatserna.

Socialpsykiatrien planeras sammanslås med Myndighetsenheten/IFO under 2014.

Det finns ett behov av sjuksköterska med psykiatrisk inriktning som bör vara på plats 2014.

Inom Individ- och familjeomsorg pågår ett utvecklat samarbete med skola och primärvården gällande barns situation. Stödformer behöver utvecklas för att tidigt kunna ge stöd till föräldrar för att förbättra förutsättningarna i föräldraskapet och därmed barnets uppväxt. Arbetet med att etablera en familjecentral i Eda har startat och den beräknas öppna i januari 2014.

IFO planerar nyanställa tre medarbetare som skall arbeta med öppenvårdsinsatser hos familjer med medelstora och stora problem. Ett öppenvårdsteam med fyra tjänster skapas. Arbetet kan till viss del ske i samverkan med den planerade Familjecentralen, men målgruppen skall vara mer kvalificerad. Samverkan med både skolan och Landstinget bör sökas. Denna verksamhet bör vara öppen både för de som själva söker stöd och de som får insatser beviljade genom beslut av socialtjänsten.

Anpassade lokaler behövs för den nya öppenvården, gärna i anslutning till Familjecentralen. Alkohol- och drogterapeuten behöver också en ny lokal med tillgång till fullt utrustad möteslokal.

Mål- och kvalitetsarbetet är viktigt och kommer att intensifieras. För att detta arbete ska ge effekt för brukare/klient krävs delaktighet hos all personal. Mål ska utarbetas som personalen känner som en gemensam utgångspunkt för arbetet. Fokus kommer att ligga på uppföljningsbara mål integrerade i det dagliga arbetet för att kunna följa upp och säkerställa kvalitén.

Samverkan inom och utanför förvaltningen med andra aktörer behöver utvecklas för att finna nya lösningar och arbetssätt. Andra områden som är viktiga att fokusera på är vilka rekryteringsbehov kommunen har för att säkra personalförsörjningen de kommande åren och också vilka utbildningsbehov som finns för att matcha verksamhetens krav på kompetens.

Kommunen har skrivit avtal med migrationsverket och ett gemensamt HVB för ensamkommande barn har etablerats tillsammans med Arvika kommun. Arbetet med att skapa metoder, kvalitet och samverkan ska utvecklas. Ett kvalitetsledningssystem ska vara infört i början av 2014.

Förändringar som föreslås gälla från 2015:

Socialstyrelsens föreskrifter om behovsanpassad bemanning inom äldreomsorgen träder i kraft under 2015 i stället för som planerat från årsskiftet 2014.

De nya reglerna avseende vård och omvårdnad av dementa i särskilda boenden kräver nyanställningar. Enligt verksamhetens beräkningar krävs en biståndshandläggare och en ökad personalitet undersköterskor. Detta kräver en ökning av budgetram med cirka 3 mkr.



Flogned

3.4 Samhällsbyggnad

I Samhällsbyggnad ingår gatussektion, plan/fastighetssektion, kostsektion, miljösektion och AME. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten.

Samhällsbyggnad har till huvuduppgift att:

- Utveckla processerna internt för att uppnå rationell och effektiv verksamhet.
- Öka tillgängligheten vid våra fastigheter och anläggningar via arbetet med universell utformning.
- Bedriva ett förebyggande arbete som omfattar både olyckor och samhällstörningar.
- Följa den tekniska utvecklingen på marknaden och nyttja den moderna tekniken.
- Förvalta kommunens anläggningar och fastigheter inklusive drift och underhåll.
- Anlägga, underhålla, förnya och vidareutveckla kommunens gator, gång- och cykelvägar.
- Tillhandahålla dricksvatten av god kvalitet till kommunens Va- abonnenter och rena avloppsvatten från kommunens ledningsnät till godkänd kvalitet.
- Arbeta med mark- och exploateringsfrågor.
- Köp och försäljning av tomtmark samt fastigheter.
- Arbeta med allmänna miljö- och naturvårdsfrågor samt frågor om vård och kulturmiljö.
- Arbeta med fysisk planering, bygglovgivning och tillsyn som krävs genom olika lagar och regler som berör vår verksamhet.
- Ordna sysselsättning genom AME för kommuninvånare som av olika anledningar är i behov av insatser.
- Servera en väl balanserad samt näringsriktig kost till skola, vård och omsorg.
- Utföra tillsyn enligt Miljöbalken, Livsmedelslagen, Alkohollagen mfl.

Genom ett aktivt utvecklingsarbete inom dessa områden bidrar samhällsbyggnad till en effektiv och professionell organisation i kommunen.

Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer

Verksamhetsmål

- Utveckla attraktiva områden för boende och rekreation
- Öka tillgängligheten vid våra fastigheter och anläggningar.
- Genom miljöarbete öka kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt.

Aktiviteter för att nå målen

- Utveckling av Lundens verksamhet med ökad återanvändning och återvinning.
- Implementera nya renhållningsordningen samt uppföljning av renhållningsabonement.
- Arbeta efter kommunens antagna klimatstrategiplan.
- Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda kommun ska fungerande brandvarnare.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Tillgång byggklara tomter	Antal		30	30
Brand i byggnad	Antal	16	<20	<20
Totalt antal räddningsinsatser	Antal	118	<140	<140
Antal omkomna i bränder	Antal	0	0	0
Miljöarbete (minst 40)	NMI		40	>40
Renhållning & sophämtning	NMI	67	75	80
(38)Attraktivt att bo och leva	Index	50	55	55

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål

- Arbeta för goda kommunikationer inom kommunen.

Aktiviteter för att nå målen

- Anlägger, underhåller och förnyar kommunens gator samt gång- och cykelvägar

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Medborgarna om gator och vägar	NMI	50	55	55
Medborgarna om gång- och cykelvägar	NMI	50	55	55

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål

- Arbeta med fysisk planering, bygglovgivning och tillsyn.

Aktiviteter för att nå målen

- Arbeta med mark och exploateringsfrågor
- Planberedskap för olika typer av verksamheter

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Planberedskap	Nivå	1 (handel)	2 Nya	2 Nya
- industri				
- handel				



Charlotta

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål

- Öka andelen skyddad skog på Eda kommuns marker (areal) av kommunens totala skogsinnehav

Aktiviteter för att nå målen

- Genomföra planerade Lona projekt samt följa den antagna Naturvårdsstrategin där målet andel skyddad skog är 19 %.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Andel % skyddad skog	%	-	8	10

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål

Medborgare, brukare och kund

- Levererar tjänster som medborgare, brukare och kunder är nöjda med.
- Förvaltningen har hög tillgänglighet och korta handläggningstider.

Medarbetare

- Personalen ska känna stolthet och trygghet i sitt arbete och sin kommun.

Aktiviteter för att nå målen

- Uppföljning varje lg-möte inom samhällsbyggnad med att gå igenom frågeställningar från kommuninvånare
- Kostsektionen tillreder mat från grunden där skolmatens nöjdhet och Bra mat i Eda mäts vartannat år med en enkät.
- Hemkompostkampanjer vid Charlottadagen för ökad andel utsorterat matavfall i hushållen.
- Samarbete med företagshälsovården genom hälsoprofilundersökning, årliga medarbetarsamtal och kompetensutvecklingsplaner för personalen.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
(1)Tillgänglighet e-post	%	26%	>80%	>80%
Skolmat nöjdhet	Nivå	-	-	5,0
Bra mat i Eda	Nivå	-	-	5,0
Effektivitet i avfallshantering KKIK	%	60	65	70
Sjukfrånvaro samhällsbyggnad	%	1,4%	<2,0%	<2,0%

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

- Genom AME ordna sysselsättning/praktik åt människor som av någon anledning står utanför den reguljära arbetsmarknaden för att öka möjligheten till egen försörjning.

Aktiviteter för att nå målen

- Kartläggningssamtal, individuella handlingsplaner, praktik, vägledning.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2012	Plan 2013	Mål 2014
Egen försörjning	Antal	59 personer	Att den enskilde når målen	Att den enskilde når målen
Studier	Antal	15 personer	Att den enskilde når målen	Att den enskilde når målen

Budget 2014

Driftplan

Internbudget Samhällsbyggnad	2014	2015	2016
Verksamhetschef	1 473		
Gatusektion	11 880		
Kostsektion	-312		
Räddningssektion	7 221		
Miljösektion	2 199		
AME	5 137		
Fastighet/plansektion	10 396		
Ram	37 994	37994	37994



Åmotfors

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnad

Verksamhetschef är ansvarig för de övergripande frågorna och har det yttersta ansvaret inom samhällsbyggnad.

Exploaterings frågor och det övergripande planarbetet innefattande olika fastighetsaffärer är en del av verksamhetschefens ansvar som processas i ett nära samarbete med andra myndigheter så som trafikverket, länsstyrelsen, naturvårdsverket m.m.

Gatusektion ansvarar för kommunala vägar, gator, CG-vägar, vatten, avlopp, parker, lekplatser och renhållning.

Under 2014 kommer fortsatt stort fokus att ligga på att effektivisera driften av gator, va, park och avfallshanteringen. Projekt som kommer att ge lägre driftskostnader på sikt är nybyggnation av landsbygdsbelysningen, dagvattensanering och va sanering i gator.

Renhållning

Affärsverksamheten på Lundens avfallsanläggning (avfall från verksamheter) går fortsatt bra och intäkterna bedöms delvis kunna bekosta sluttäckningen av anläggningen. Sluttäckningen kommer att pågå under ca 20 år tills anläggningen avslutas.

Behovet av ökade resurser för renhållningen av gator och allmänna platser ökar på grund av stora handelsetableringar i Charlottenberg.

Implementeringen av avsikterna i renhållningsordningen medför renhållningsabonnemang även för fritidshus vilket ger bättre driftekonomi i renhållningen och mindre problem med nedskräpning pga trasiga sopsäckar. Upphandling av renhållningen både på kärlavfall och slamtömning skall göras under 2014.

Gator och vägar

Underhållsasfalteringen är eftersatt och kommer fortsatt att vara det på grund av besparingar i driftbudgeten. Samordning sker i möjligaste mån med va-saneringar för att minska kostnaderna.

Va-verksamheten

Utredning pågår för Eda kommuns framtida vattenförsörjning.

Arbete med framtagande av ny VA taxa pågår med fokus på självkostnadsprincipen. Med stöd av befintlig saneringsplan bör prioriterade områden bytas ut innan stora skador uppkommer.

Under år 2014 kommer va-banken att införas vilket på sikt kommer att ge effektivare drift av va-systemet. Det blir enklare att följa upp driftstörningar och behovsbedöma saneringsbehovet av ledningarna. I programmet kan även exempelvis grönyteskötsel och gatubelysning läggas in.

En va-plan bör tas fram under 2014 där allt va i kommunen utreds, även enskilda anläggningar. Samtliga kommuner i Sverige ska ha en va-plan. Framtagande av va-plan medför att miljösektionen behöver medverka i arbetet till stor del.

Gatusektionens egen personal planerar genomföra va-projekt i egen regi när kapacitet finns för detta. På detta sätt hålls kostnaderna nere både i investeringsprojekten och även i driftbudgeten.

Personal

Gatusektionen står inför en stor utmaning på grund av att en generationsväxling snart kommer att ske. Inom en femårsperiod behövs nya vattenverksmaskinister och reningsverksmaskinister. Dessa yrken kräver en hög kompetens. Eda kommun deltar i projekt med Karlstads universitet angående utbildning av va-maskinister som är tänkts att starta hösten 2014.

Utredningsbehov

Inom gatuverksamheten är det stora behov av olika utredningar. Många typer av utredningar behövs dels för att säkerställa fortsatt problemfri drift, möta nya myndighetskrav samt för att möta kravet från kommunens revisorer på att upphandling ska finnas för de tjänster som kommunen köper.

Upphandlingar säkerställer att det som köps in är det billigaste för tillfället men upphandling kräver också stor arbetsinsats och även ibland höga konsultkostnader.

- projekt va-plan , går att söka bidragspengar LOVA
- projekt skyddsföreskrifter Skillingsfors vattentäkt
- utredning klimatanpassning av va-systemen
- utredning dagvattenhantering (magasin, vattenvägar mm)
- framtagande av aktuell saneringsplan va
- genomgång av abonnentspecifika förbrukningsavgifter (rätt bostadsenheter osv)
- utredning hushållens avfallshantering, olovligt omhändertagande, felaktiga abonnemang mm

Fastighetssektionen ansvarar för kommunens samtliga fastigheter, försäkringsfrågor, energirådgivning och förvaltning av kommunens skogar.

Förvaltningen av kommunens fastigheter ligger på kommunens bostadsbolag.

Fastighetssektionen har varit och är återhållsam gällande investeringar i kommunens fastigheter och fritidsanläggningars tekniska installationer med tanke på den rådande ekonomiska situationen i kommunen.

Plansektionens verksamhet består i att fullfölja kommunens uppgifter inom plan- och byggväsendet, att bedriva tillsyn över att byggnadsverksamheten i kommunen utförs i enlighet med Plan och bygglagen (PBL) samt de andra lagar som reglerar byggandet i kommunen.

Plansektionens huvuduppgifter är följande:

Bygglov och tillsyn enligt PBL ; rådgivning, prövning och handläggning av tillstånds- och anmälningsärenden enligt PBL,

Registerhållning; fastighetsregister, byggnads- och adressregister, lägenhetsregister, OVK- register, tillstånd brandfarliga och explosiva varor, hissar och motordrivna anordningar, energideklarationer, samt godkännande av lokalt behöriga kvalitetsansvariga

MBK- och GIS- verksamhet; upprättande av geografisk information, grund och nybyggnadskartor, utsättning och lägeskontroller, tillhandahålla spetsinriktad geografisk information de förvaltningar som begär detta

Planverksamhet; Översiktplanering, fördjupad översiktsplanering, detaljplaner och områdesbestämmelser. Framtagande av policies, riktlinjer och program för god bebyggelsemiljö.



*Föregångaren till Krokséns första busslinje Töcksfors-Åmotfors.
Magasinen i bakgrunden är Adolfsfors AB*

Kostsektion och dess verksamhet är en serviceverksamhet som säljer färdiga måltider till skolor, daghem, fritidshem samt till vården och omsorgen. Det är respektive köpande verksamhet som fastställer kvalitetsnivån på livsmedel och service. Utifrån detta skall kostverksamheten framställa så prisvärda måltider som möjligt. Intäkterna för sålda portioner skall täcka kostnaderna inom kostsektionen.

Behoven av specialkost, för allergiker, personer med överkänslighet och kost med avvikande konsistens ökar. Kostverksamheten skall så långt som möjligt kunna tillhandahålla detta, i första hand vid medicinska skäl. För att säkerställa näringsintaget så arbetar kostsektionen med kostprogrammet Mashie.

Kostsektionen har det övergripande ansvaret för upphandling av livsmedel till våra brukare. Tillsammans med Arvika kommun har kostsektionen upphandling av arbetskläder, porslin samt kontorsmaterial.

Räddningssektion ansvarar för räddningstjänst och civilt försvar.

Eda kommuns räddningsstyrkor består av deltidsanställd personal om ett befäl och två brandmän i Åmotfors och i Koppom. I Charlottenberg är styrkan ett befäl och fyra brandmän. Kommunens ledningsansvar sträcker sig allt ifrån vardagsolyckor till extraordinär händelse.

Inom ramen för samverkansavtalet om gemensam säkerhetssamordning med Arvika och Säffle bedrivs arbete för att stärka kommunens krisledningsförmåga, bland annat genom nätverksbyggande, riskinventering, utbildning och övning.

Under 2014 kommer den gemensamma säkerhetssamordningen arbeta med att införa RAKEL för kommunal krisledning samt utveckla arbetet med att analysera sociala risker och kritiska beroenden för samhällsviktig verksamhet. Räddningstjänsten kommer även fortsättningsvis inriktas på förebyggande insatser för att undvika att olyckor inträffar. Tillsyn kommer att utföras enligt tillsynsplan AME huvudsakliga uppgift är att ordna sysselsättning åt människor som av någon anledning står utanför den reguljära arbetsmarknaden.

Målet är att öka möjligheten till egen försörjning.

Samarbetspartners är Arbetsförmedlingen, försäkringskassan, landstinget, kriminalvården, SFI (svenska för invandrare) och kommunala förvaltningar.

Arbetsmarknadsläget 2014 ser bra ut för vår kommun men det är svårt att göra en omvärldsanalys då marknaden fortfarande saknar den stabilitet som vi skulle önska för en trygg arbetsmarknad. Vi kan också märka en del av rörligheten inom EU då vi har kontakt med framförallt östeuropeiska medborgare som kommit till Sverige för att försöka skapa en bättre levnadsstandard.

AME Flykting, Kommentarer inför 2014

Eda kommun tecknade inför 2011 ett löpande avtal med Migrationsverket om ett fortsatt mottagande av flyktingar. Enligt avtalet förbinder sig Eda kommun att årligen ta emot 20 flyktingar. 15 av dessa anvisas från Arbetsförmedlingens bosättningsfunktion och 5 väljer att, på egen hand, flytta till Eda kommun. Under 2012 tecknades även ett avtal om mottagande av 5 ensamkommande flyktingbarn. För dessa 5 barn permanent uppehållstillstånd får Eda kommun räkna av dem mot avtalet.

I december 2012 avslutades alla flyktingar i den gamla reformen. De nyanlända som bor i Eda kommun omfattas alla nu av den nya integrationsreformen. Huvudansvaret för den nyanländes etablering i Sverige och det svenska samhället ligger på Arbetsförmedlingen som redan på Migrationsverkets anläggningsboende erbjuder alla nyanlända en etableringsplan. Utifrån individens yrkeserfarenhet, utbildning, arbetsförmåga och önskemål anvisas flyktingen till en lämplig kommun. För kommunens del är den största förändringen i reformen, att vi inte längre är utbetalare av ersättning till nyanlända flyktingar.

Kommunen har dock kvar ansvaret för:

- mottagande och bostadsförsörjning
- praktisk hjälp vid bosättning
- undervisning i SFI och samhällsinformation
- skola, förskola och andra insatser för barn och unga
- insatser inom det sociala området
- övrig kommunal service som också ska komma nyanlända till del
- äldre och arbetsoförmögna

Arbetsförmedlingen upphandlar etableringslotsar som ska stötta och hjälpa de nyanlända med att skaffa personliga nätverk. Det finns, för Eda kommuns del, inga lokala lotsar vilket givetvis begränsar deras möjligheter till ett bra arbete. Därför ligger det givetvis även i fortsättningen, i kommunens intresse, att arbeta för att den nyanlände så snart som möjligt kommer ut i egen försörjning och blir delaktig i samhällslivet.

De flyktingar som bor i Eda kommun är alla ute i verksamhet. Sfi, som sedan 2011, sköts i egen regi skapar möjlighet till flexibla lösningar som gynnar individerna stort. I kombination med halvtidsstudier har alla flyktingar praktik eller ytterligare yrkesrelevanta utbildningar.

AME Ensamkommande barn, Kommentarer inför 2014

Eda kommun har ett löpande avtal med Migrationsverket om att ta emot 5 ensamkommande barn varav minst 3 skall vara asylsökande.

Utslussverksamheten är under ständig utveckling. Denna verksamhet innebär att ungdom som fyllt 17år har möjlighet att bo i egen lägenhet med daglig tillsyn av boendets personal.

Inför 2014 kan avtalet med Migrationsverket komma att omförhandlas. Detta är dock ovisst då inga beslut är tagna.



Ensamkommande barn, Åmotfors

Miljösektionen utför de uppgifter som kommunen enligt lag ansvarar för inom miljö- och hälsoskyddsområdet, såsom tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, tobakslagen, alkoholagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel mm. Miljösektionen har också ansvar för naturvårdsfrågorna i kommunen. Naturvårdsarbetet i kommunen bedrivs främst utifrån den naturvårdsstrategi som Kommunfullmäktige antagit under 2010 men även genom att aktivt söka bidrag för olika naturvårdsprojekt bl a genom LONA, LOVA och Landsbygdsutvecklingsstöd.

Fördjupad information återfinns i miljösektionens verksamhets plan ”Miljömålsstyrdverksamhetsplan för miljösektionen Eda kommun 2014”.

Större förändringar

Under planeringsperioden föreslås följande verksamhetsförändringar.

Förändringar som föreslås gälla från 2014:

- En brandman mindre i beredskap i Charlottenberg.
- Ny VA taxa.
- I budget 2014 finns ett behov av att beakta att grundersättningen från Migrationsverket till kommunen kommer att sänkas från tio prisbasbelopp till fem prisbasbelopp d.v.s från 444 000 kr till 220 000 kr.

Migrationsverket kommer, utöver ovan nämnda, också att införa en ny beräkningsmodell för ersättning till kommunerna för mottagandet av nyanlända flyktingar. Ersättningen kommer att baseras på hur många nyanlända kommunen tar emot från anläggningsboenden samt hur många kommunen tar emot i förhållande till kommunens befolkningsstorlek. Detta skapar en ovisshet i det ekonomiska utfallet för flyktingmottagandet i Eda kommun.

